Există acordul autorului de a-şi primi drepturile în lei.

AZIZ NESIN

HAIDE, UCIDE-MĂ, DRAGOSTE

— Piesă în două acte –

Traducerea: Viorica Dinescu

Personajele:

SIYEN

— Femeie la vreo 68 de ani. Arată mai bătrână decât vârsta ei. Îşi târăşte piciorul stâng ca urmare a unei paralizii. Mâna stângă îi este de asemenea atinsă de paralizie: se mişcă extrem de încet, cu greutate. Este mărunţică, dar agreabilă, cu inima tânără, vie. Se machiază şi îşi aranjează des ţinuta.

DIHA

— Vecina lui Siyen. Locuiesc în acelaşi bloc, la subsol, în apartamente alăturate. Are 72 de ani, mărunţică şi ea, ca şi Siyen – bătrâneţea a încovoiat-o. E veşnic veselă, optimistă, plină de speranţe.

FUNCŢIONARUL DE LA GAZE

— Are între 65 – 70 de ani. Un bărbat pesimist, epuizat, suferind, cu dureri sciatice, îmbrăcat foarte prost, mic de statură, slab, nebărbierit. O lentilă de la ochelari îi este spartă. Poartă sub braţ o servietă veche.

ACTUL I.

(camera unui mic apartament de la subsolul unui bloc situat într-unul din cartierele mărginașe ale unui mare oraș. În dreapta, partea care dă spre intrarea în apartament. Ușa se află pe peretele de vizavi a acestei părți, la dreapta. Lângă ușă, la stânga, o masă și scaune. Pe stativul de lângă ușă, un telefon. Deasupra mesei atârnă o fotografie înrămată – portretul unei femei foarte frumoasă. Partea stângă a scenei dă spre stradă. Fereastra se află pe peretele dinspre stradă, dar, întrucât apartamentul se află mult sub nivelul pământului ea este destul de sus față de nivelul duşumelei. Sub fereastră, un divan folosit la nevoie și drept pat. Deasupra divanului, pe perete, portretul în ulei al răposatului general, soțul lui Siyen. Lângă divan, în față, un garderob ieftin, de modă veche. Pe pretele din dreapta, o consolă demodată, utilizată și ca bufet. Pe consolă un radio. Sprijinită de consolă, o umbrelă. Mobilierul desperecheat, cu lucruri adunate la întâmplare, probează că a fost cumpărat în etape, de ocazie. Dimineața.)

SIYEN

— (se fardează îndelung în fața oglinzii, fredonând. Se ridică. Târându-și piciorul, se apropie de peretele din stânga. Bate în el și strigă) Doamnă Diha! Dihaa! (se oprește, din nou bate în perete și strigă) Dihaa! Dihaaa! (sieși) Să se fi dus la piață? Să plece fără să-mi spună?! Eu nici la bucătărie nu merg fără să-i spun. (se întoarce în fața oglinzii și se privește. Cântă și dansează. Deodată, privirea pe chipul de pe perete al soțului. Se uită lung la el, apoi începe să se certe cu portretul) Și parcă ce-ai realizat, mă rog, dacă ai murit atât de devreme? Ei? De ce ai

murit aşa de timpuriu? (vorbeşte din ce în ce mai tare) Nu te-ai gândit ce are să facă nevasta ta vreme de 23 de ani?! Eram tânără când m-ai părăsit şi te-ai dus… O femeie văduvă… (ca şi când n-ar fi înţeles replica generalului din portret) Ce? Cum? Pensie de la tine? (râde batjocoritor) o femeie nu are nevoie doar de bani. Şi nu te mai lăuda, una-două că mi-ai lăsat pensia de văduvă". Ţi-am lăsat pensia de văduvă", o ţii tu întruna. Parcă cine ştie despre ce avere e vorba!… Ăştia-s bani? Uite, îmi târăsc zilele în subsolul ăsta umed. Asta-i viaţă? Ce? Zici c-am fost soţie de general? Ei! (devine brusc sentimentală) Mai bine ai fi trăit tu şi ai fi fost nu general, ci sergent… Sergent să fi fost, chiar şi simplu soldat… şi să nu fi avut nici zece parale…

DIHA

— (bate în perete din partea cealaltă. I se aude vocea din afară). Doamnă Siyen! Siyeen!

SIYEN

— Aici sunt. Unde ai fost? Atâta am bătut adineauri în perete, fără ca să-mi răspunzi!

DIHA

— Am fost la baie. N-am auzit. Ce faci?

SIYEN

— Nimic.

DIHA

— Cum nimic? De adineauri, într-una ţipi. Din bucătărie ţi s-a auzit glasul.

SIYEN

— De ce am ţipat? Mă cert vezi bine…

DIHA

— Cu tine însăţi?

SIYEN

— Încă n-am înnebunit…

DIHA

— Poftim?

SIYEN

— Spun că încă n-am înnebunit…

DIHA

— Atunci cu cine te cerţi?

SIYEN

— Cu cine? Vino de vezi!

DIHA

— Aa! M-ai făcut foc de curioasă. Vin.

SIYEN

— Vino, vino… (către portretul soţului) uite, m-ai făcut de râs până şi la vecină. În halul ăsta mă calci pe nervi şi mă provoci să ţip… la ce bun să mă înfurii atâta? (se aude soneria de la intrare) Numaidecât, numaidecât doamnă Diha… (iese, revine însoţită de Diha)

DIHA

— Ei, ce s-a întâmplat? Mor de curiozitate. Hai, spune repede.

SIYEN

— Ce să fie? Iarăşi ne-am certat.

DIHA

— Cu cine? Spune-mi cu cine!

SIYEN

— Cu cine să fie… (face semn către portretul generalului) mai e altcineva în casa asta? Tot cu el.

DIHA

— Şi încă la aniversarea căsătoriei voastre… şi eu care pregăteam bunătăţi ca să sărbătorim diseară evenimentul.

SIYEN

— M-am săturat, nu mai rezist. În fiecare zi ceartă, în fiecare zi ceartă.

DIHA

— (surâzând) Te-a apăsat singurătatea. Să te cerţi cu un portret?!

SIYEN

— De ce nu? Nu-i bărbatul meu? Bineînţeles că mă cert! Ce altceva pot să fac? Trebuia să nu fi murit. Dacă el nu mai e, mă cert şi eu cu portretul lui…

DIHA

— Cearta n-are haz de unul singur… când el nu-ţi poate răspunde nime, nu-ţi poate face nimic…

SIYEN

— El mi-a făcut una şi bună. Ce să-mi mai facă! Un soţ cu mintea întreagă care-şi iubeşte soţia, nu moare şi-şi lasă singur femeia la patruzeci şi cinci de ani.

DIHA

— Dar ce putea să facă, săracul?! Nu mi-ai spus c-a murit în război? A căzut eroic, pentru patrie…

SIYEN

— (batjocoritor) Da, în război…

DIHA

— Cine ştie ce fapte de vitejie o fi săvârşit… cum a murit? Împuşcat?

SIYEN

— Nu, dragă! Ce împuşcat! S-a înecat într-un lac.

DIHA

— Adică n-a murit în război?

SIYEN

— Ba da, în război… Era o zi toridă. N-a mai putut rezista şi a sărit în lac… (către portretul generalului) Să nu ştii să înoţi şi să te aventurezi în lac…

DIHA

— Nu te enerva. Aşa a fost să fie.

SIYEN

— Dar sunt văduvă de 23 de ani. Numai eu ştiu ce am pătimit în singurătate. Uşor e să suporţi singurătatea vreme de douăzeci şi trei de ani, privind într-una la portretul unui soţ înecat în lac?

DIHA

— Eu atuncea ce să mai zic? Tu măcar ai bani.

SIYEN

— Bani? Suntem vecine de cincisprezece ani. Ştii totul despre mine. Ce bani am eu?

DIHA

— Am vrut să zic că, faţă de mine, ai o situaţie mai bună.

SIYEN

— Dacă din când în când n-aş primi ajutorul modest al fiului meu, n-aş avea nici măcar cu ce plăti chiria subsolului ăsta.

DIHA

— Eu nu am nici atâta. Noroc că mi-a rămas moştenire de la tata garsoniera din centru pe care am închiriat-o. Cu ce primesc pe ea, şi trăiesc şi plătesc chiria locuinţei asta de la subsol.

SIYEN

— Mie nu mi-a rămas nicio moştenire de la bărbatul meu.

DIHA

— Ce să-ţi mai rămână?! Doar ai pensie de urmaş de pe urma răposatului general…

SIYEN

— General de pe vremuri… pensia de văduvă e atât de mică!

DIHA

— Eu nici măcar atâta n-am de la bărbatu-meu… barem al tău a fost general. Nu uita că eşti soţia unui general mort eroic… pe când eu? Nevasta unui funcţionar de gradul cinci…

SIYEN

— Cel puţin bărbatul tău a fost tânăr.

DIHA

— Tânăr! Odată mort, mi-e egal dac-a fost tânăr ori bătrân… a murit tânăr. Asta, da!

SIYEN

— Oricum, un soţ tânăr e altceva.

DIHA

— Am fost căsătoriţi doar trei luni mari şi late. Şi din astea mai scade o lună.

SIYEN

— De ce?

DIHA

— Acolo, unde lucra el, la trei zile odată îi venea rândul să facă de serviciu noaptea. Din trei luni, numai două… atât a durat, de fapt, căsătoria noastră. Pe când voi…

SIYEN

— (o întrerupe) Parcă la mine a durat cine ştie ce?… când m-am măritat aveam optsprezece ani. La patruzeci şi cinci am rămas văduvă. Deci căsătoria noastră a durat cu totul douăzeci şi şapte de ani. Numai atâta…

DIHA

— Dar măcar aţi avut un fiu.

SIYEN

— Voi n-aţi avut copii?

DIHA

— N-am avut când să facem copii

SIYEN

— Din cauza serviciului de noapte…

DIHA

— Nu, dragă, a murit imediat, într-un accident de circulaţie.

SIYEN

— De cât timp e mort?

DIHA

— Azi se împlinesc exact douăzeci şi şapte de ani, două luni, o săptămână şi trei zile.

SIYEN

— (suspină) Şi al meu mai are patru luni şi jumătate şi cinci zile până să împlinească douăzeci şi trei de ani de când a murit.

DIHA

— Dar nici măcar o zi nu l-am uitat.

SIYEN

— Nici eu… o oră măcar nu mi-a ieşit din minte. Uşor de spus, douăzeci şi trei de ani… (arătând fotografia ei din perete)

uite cum arătam atunci şi cum sunt acum.

DIHA

— Aş, nu mai vorbi cu păcat! Eşti tot frumoasă…

SIYEN

— Era în primele zile ale căsătoriei noastre… aveam optsprezece ani când am făcut poza asta… acum am şaizeci şi opt.

DIHA

— Atunci, la optsprezece ani, erai o frumuseţe; şi acum, la şaizeci şi opt, eşti o frumuseţe.

SIYEN

— (bucuroasă) Adevărat? (către portretul generalului) Auzi? (oftează) De când a murit el, niciun bărbat n-a mai intrat în viaţa mea.

DIHA

— Ştii că şi la mine e la fel…

SIYEN

— Dar eu n-am mai avut, de atunci, niciun prieten!…

DIHA

— Parcă eu am avut vreun prieten!…

SIYEN

— Nu… dar, oricum… tu măcar întreţii corespondenţă cu bărbaţii.

DIHA

— Aaa! Ia te uită! Zău, nu mă aşteptam de loc din partea ta la un afront ca ăsta.

SIYEN

— Dar nu primeşti tu scrisori?! Scrisorile de dragoste pe care mi le citeşti mereu…

DIHA

— Şi asta se numeşte corespondenţă?! A primi scrisori e una, a coresponda e alta… Ooo! Primesc multe scrisori de la bărbaţi, dar nu există una la care să răspund… Chiar şi ieri am primit una.

SIYEN

— (curioasă) Tot una de amor?

DIHA

— (pozează în indiferenţă) Ce altă scrisoare poate fi?! Sigur că de dragoste!

SIYEN

— (cu invidie şi jind) Ah, Doamne! Ce femeie norocoasă eşti, Diha! Eu până azi n-am primit niciodată, dar niciodată, o scrisoare de dragoste. Privind portretul generalului) Nici măcar el nu mi-a trimis vreuna.

DIHA

— Eu primesc mereu… (se laudă) Dar îi refuz pe toţi.

SIYEN

— De ce? Nu pot să pricep de ce.

DIHA

— Ce-i de neînţeles? N-au intenţii serioase. Vor numai să se distreze.

SIYEN

— Toţi sunt aşa?

DIHA

— Ei, nu chiar toţi… există printre ei şi unii cu propuneri serioase.

SIYEN

— Şi atunci?

DIHA

— (cu cochetărie) Dacă nu-s potriviţi cu mine… unii nu-mi plac ca fizic, alţii ca fire, alţii nu-s de rangul meu…

SIYEN

— Ce noroc pe tine! Ce noroc!… deci ieri ai primit încă o scrisoare?

DIHA

— Da! ştii, primesc săptămânal cel puţin una – două.

SIYEN

— Şi mereu de la alţi bărbaţi…

DIHA

— Nimic mai firesc. Să te rezumi mereu la acelaşi bărbat? Când spui dragoste, spui schimbare…

SIYEN

— Citeşte-mi-o.

DIHA

— (e de mult pregătită să citească scrisoarea, dar face nazuri, ca de obicei, pentru ca Siyen să insiste, să o roage) Vai, dar acum nu-i momentul…

SIYEN

— Hai, te rog, citeşte-o.

DIHA

— Tu mereu insişti aşa. Parcă ce-i mai mult decât o scrisoare de dragoste? Atât…

SIYEN

— Zilele trecute primiseşi una de la un profesor pensionar. Ce amor înfocat îţi declara…

DIHA

— (se răsfaţă ca o fată tânără) Vai, dă-l încolo pe ăla. L-am

refuzat.

SIYEN

— De ce?

DIHA

— Prea era bătrân. Zaharisit cu totul. Ce să fac eu cu un ramolit de care doarme dea-n picioarelea?

SIYEN

— După câte-mi amintesc, era mai tânăr decât tine.

DIHA

— Ei, aş! (furioasă) Un bărbat nu e niciodată mai tânăr decât femeia pe care o cere în căsătorie.

SIYEN

— Dar pe croitor pe ce motiv l-ai refuzat? Nu pentru că era mai tânăr?

DIHA

— Nu dragă, era inferior rangului meu social.

SIYEN

— Dar pe căpitanul de la marină? şi ce frumoasă scrisoare îţi trimisese…

DIHA

— A! În ruptul capului n-aş lua de bărbat un căpitan de vas. Locul soţului e lângă soţia lui. El pe mări şi eu acasă… Ce să fac eu cu o căsnicie ca asta?!

SIYEN

— Haide, citeşte-mi ultima scrisoare.

DIHA

— (face nazuri) Bine am să ţi-o citesc mai târziu.

SIYEN

— Nu, nu se poate, citeşte-mi-o acum.

DIHA

— N-o am aici… Când ai să vi la mine, ţi-o citesc.

SIYEN

— Nu te cred. Mereu zici că n-ai scrisoarea la tine şi apoi o scoţi de la sân… Haide, haide scoate-o şi citeşte-o.

DIHA

— Fie. (scoate din sân scrisoarea, îşi pune ochelarii şi îşi aruncă ochii peste ea) Aaa, nu-i asta! E alta!

SIYEN

— Care?

DIHA

— O primisem ceva mai înainte.

SIYEN

— Citeşte-mi-o şi pe asta, te rog.

DIHA

— (citeşte) Îngerul meu.

SIYEN

— Cui îi spune „Îngerul meu”?

DIHA

— Cui să-i spună? Mie, firește.

SIYEN

— Zi mai departe! Zi!

DIHA

— (citeşte) "Îngerul meu! Nădăjduiesc din toată inima că veţi ierta preaplecatului dumneavoastră servitor, modul în care vi s-a adresat la începutul misivei de faţă. Cu permisiunea dumneavoastră îmi iau cutezanţa de a mărturisi simţămintele mele extrem de sincere care mă animă”.

SIYEN

— Ah, câtă delicateţe! Ce stil fin, exact ca în romane…

DIHA

— (citeşte) "Sufletul meu, dându-mi seama încă din prima clipă în care v-am văzut, că mi se va schimba cursul vieţii, nu mă voi sfii să vă mărturisesc chiar că în aceeaşi noapte am notat în jurnalul meu, la pagina rezervată zilei respective: destinul mă ademeneşte fără putinţă de scăpare".

SIYEN

— Ah! Ce om sensibil! auzi? Ce şi-a mai scris?

DIHA

— Asta-i nimic, să auzi numai cealaltă scrisoare. Îţi vine să leşini.

SIYEN

— Citeşte-o.

DIHA

— (citeşte o altă scrisoare pe care o scoate din sân) "Prea stimată doamnă Diha, cu elanul unui june de douăzeci de ani v-am urmărit ieri până la locuinţa dumneavoastră, după ce v-am aflat numele şi adresa de la vecini, dimineaţă, după o noapte zbuciumată, petrecută fără somn, cu gândul numai şi numai la dumneavoastră, m-am hotărât în cele din urmă să-mi ascult glasul inimii şi să vă scriu aceste rânduri".

SIYEN

— Ah, ce romantic! Am ajuns la şaizeci şi opt de ani şi n-am primit de la niciun bărbat o scrisoare ca asta.

DIHA

— (furioasă) Te rog, nu mai repeta într-una „am şaizeci şi opt de ani! Am şaizeci şi opt de ani!" Am înţeles, n-a rămas nicio fiinţă omenească să nu ştie că ai şaizeci şi opt de ani.

SIYEN

— Doar n-am să-mi ascund vârsta…

DIHA

— Cine-ţi cere să ţi-o ascunzi? Dar nu mai fă paradă de ea. Renunţă odată! N-a mai rămas nimeni în cartier care să nu-ţi cunoască etatea. Şi prăvăliaşii din piaţă sunt la curent cu ea. Dacă târguieşti 200 de grame de brânză găseşti un moment prielnic şi iute îi declari băcanului câţi ani ai.

SIYEN

— Eu nu-mi ascund vârsta ca altele…

DIHA

— Ce vrei să insinuezi? Că eu îmi ascund vârsta?

SIYEN

— Nuu… N-am spus aşa ceva.

DIHA

— Şi eu am şaptezeci de ani dar…

SIYEN

— (întrerupând-o) Şaptezeci? Aaa! (râde)

DIHA

— Ce-i? De ce râzi?

SIYEN

— Aşa îmi vine.

DIHA

— Nu, nu, spune, spune.

SIYEN

— Păi n-ai şaptezeci şi trei? ţi-am văzut actul de naştere: şaptezeci şi trei.

DIHA

— Nu te lua după el. Ca să mă poată mărita devreme, tata

m-a declarat cu trei ani mai mare…

SIYEN

— Pe buletinul de vot scrie că ai şaizeci şi nouă. Acum zici că şaptezeci. Îţi schimbi vârsta după cum îţi vine.

DIHA

— Şi ce-i cu asta? Tu, în schimb, ţi-o spui fiecărui om întâlnit în cale, mai înainte de a te saluta, aşa aiurea. Femeia nu-şi declară vârsta decât acolo unde e obligată să şi-o spună drept – cum ar fi, de exemplu, la tribunal.

SIYEN

— N-am încotro, arăt mai bătrână decât sunt, nimeni nu mi-ar da numai şaizeci şi opt de ani şi de aceea o spun. De acum patru ani, de când am avut paralizia, parcă am îmbătrânit dintr-odată cu zece ani.

DIHA

— Nu-i deloc aşa.

SIYEN

— Cum spun că am şaizeci şi opt, nimeni nu mă crede, îşi ţuguie buzele a batjocură. Mă simt atât de jignită…

DIHA

— Aaa! Tu arăţi mult mai tânără decât vârsta ta.

SIYEN

— Adevărat? De cât arăt?

DIHA

— Am spus cu mult mai tânără, nu?… oricum, pari mai tânără decât mine, mai cu seamă când te fardezi şi te găteşti…

SIYEN

— Dar tu ştii că am 68 de ani…

DIHA

— Desigur, dragă… azi sărbătoreşti a 50-a aniversare a căsătoriei tale şi, ţinând seama că te-ai măritat la 18 ani, eşti, bineînţeles, de 68…

SIYEN

— Ce ciudat! Cât eram măritată, niciodată nu ne-am serbat ziua căsătoriei. Eu însă, în toţi aceşti 23 de ani de singurătate o ţin cu sfinţenie. Şi adineauri tocmai de aia ne certam… La ce i-a folosit să moară atât de devreme?

DIHA

— Diseară o să bem. A! Cât p-aci să uit. Pentru petrecerea noastră de diseară, gătesc nişte mâncăruri extraordinare. Aaa! Vai de mine şi de mine! Ai văzut ce-am păţit?

SIYEN

— Ce-i, dragă?

DIHA

— Pusesem mâncarea la foc pentru diseară. Cum am auzit că te cerţi am pus cratiţa pe foc şi am venit la tine.

SIYEN

— Vai! Întoarce-te repede!

DIHA

— Să văd numai ce s-a ales din mâncare. (Siyen începe să se fardeze. Deschide radioul.) (de dincolo se aud bătăi în perete şi vocea „doamnă Siyen! doamnă Siyen!”)

SIYEN

— Ce-i cu mâncarea?

DIHA

— (de dincolo) Am ajuns la timp. Nu s-a ars. Vin un pic mai târziu.

SIYEN

— Te aştept! (la radio se aude o melodie ritmată. Brusc se opreşte melodia. "Stimaţi ascultători, sadicul asasin de femei, care de două săptămâni terorizează oraşul, pătrunzând în casă drept funcţionar la gaze, în dimineaţa aceasta a mai comis încă o crimă. Sub pretext că verifică arzătoarele la bucătărie, ucigaşul intră în casele în care trăiesc femei singure şi sub ameninţarea revolverului, le violează şi apoi le ucide prin strangulare. Astăzi, a comis cea de-a noua crimă. Până în prezent, doar două femei au reuşit să scape, după mărturiile lor întocmindu-se un portret robot: bărbat înalt, în jur de 30 de ani, cu înfăţişare simpatică, voce groasă". Începe din nou muzica şi se aude soneria de la uşă. Siyen se duce către uşă, se întoarce şi se fardează şi într-un final se duce la uşă. Intră Diha, cu un ziar în mână, urmată de Siyen)

SIYEN

— (cu mirare, dezamăgită) Tu erai?! O, Doamne, Dumnezeule!

DIHA

— Aştepţi cumva pe cineva?

SIYEN

— Nuuu…

DIHA

— Aşa dai impresia.

SIYEN

— Crezusem că-i altcineva.

DIHA

— Cine?

SIYEN

— Nimeni… poştaşul!

DIHA

— Nu ţi-au sosit încă ziarele?

SIYEN

— Nu, n-au sosit…

DIHA

— Atunci încă n-ai văzut. (deschide gazeta şi îi arată) Ia te uită ce grozăvii se mai întâmplă… ai văzut, au tipărit şi portretul bestiei…

SIYEN

— (înghiţind în sec) Adineauri a spus şi la radio. Zice că vine acasă la femeile care locuiesc singure.

DIHA

— (căutând să-şi ascundă dorinţele) De n-ar veni şi la noi.

SIYEN

— (pătimaş) Doamne fereşte!

DIHA

— Şi dacă totuşi vine?

SIYEN

— Ce o să facem? (ia gazeta şi se uită atentă la portret) Păcat, pare un bărbat bine…

DIHA

— Şi foarte, tânăr…

SIYEN

— Vai, vai…

DIHA

— Păcat, mare păcat…

SIYEN

— Zău că mi-e milă de el. Ce se susţine c-ar face femeilor?

DIHA

— De atâtea zile de când se scrie în jurnale, n-ai citit deloc?

SIYEN

— Am citit în cele de ieri…

DIHA

— Se încredinţează că în casă nu e decât o femeie singură şi se prezintă ca funcţionar de la gaze.

SIYEN

— Eeei?

DIHA

— „Sunt trimis de societatea de gaze ca să verific arzătoarele de la bucătărie” spune el. Pentru soba de bucătărie sau controlul contoarelor…

SIYEN

— Şi apoi?

DIHA

— Apoi intră în casă…

SIYEN

— Eeei?

DIHA

— Când e sigur că în casă nu mai e nimeni altcineva… Adică necinsteşte femeia…

SIYEN

— (cu bucurie, ca la o veste minunată) Ce spui?!

DIHA

— Dar la urmă o strangulează…

SIYEN

— Aici e nenorocirea…

DIHA

— Ei, fir-ar să fie, haide, ţi-ai făcut de cap, fie, dar pentru ce s-o mai strângi şi de gât dup-aia?! Nu-i păcat?

SYIEN

— Ca să-ţi spun drept, eu una nu cred.

DIHA

— Ce nu crezi?

SIYEN

— Că le strangulează. De ce să le stranguleze?!…

DIHA

— Scrie că le-a strangulat? Le-a strangulat.

SIYEN

— Să nu crezi! Minciuni gazetăreşti.

DIHA

— Dacă n-ar fi aşa, pentru ce ar mai alerga poliţia după el?

SIYEN

— Poate că le-o fi strangulat, dar şi ele şi-or fi meritat soarta. Cine ştie cum, s-or fi împotrivit, câte i-or fi făcut bietului bărbat.

DIHA

— E adevărat. Şi atunci, sărăcuţul de el a fost, bineînţeles nevoit să le stranguleze.

SIYEN

— A fost silit, sărmanul…

DIHA

— Nu e şi zicala: „mortu-i de vină”? Vezi că şi noi, femeile, suntem nişte fiinţe tare aiurite.

SIYEN

— Poate că i-a fost teamă să nu denunţe şi de aia le-a strangulat.

DIHA

— Să denunţi! Cât de lipsit de conştiinţă trebuie să fii ca să denunţi pe cineva! Mie, chiar de mi s-ar întâmpla aşa ceva, n-aş spune nimănui.

SIYEN

— Daaa? Nici mie?

DIHA

— Ei, cu tine e altceva, ţie ţi-aş spune.

SIYEN

— Mi-e atât de frică! (e o frică prefăcută, şi mai pătimaş) Dacă vine la mine?

DIHA

— (prefăcut) Şi mie mi-e frică. Cum am citit gazeta, n-am mai fost în stare să stau singură în casă şi am alergat la tine.

SIYEN

— (cu dor) Şi dacă vine?

DIHA

— Ce facem?

SIYEN

— Nimic… ce să facem… cel mai bine ar fi… (deodată se opreşte)

DIHA

— Ei? De ce ai tăcut? Ce ar fi după tine mai bine?

SIYEN

— Cel mai bun lucru e să-l laşi în apele lui.

DIHA

— Adică?

SIYEN

— E o vorbă: „când bea apă, nici şarpelui să nu-i faci rău”.

DIHA

— Aşa e… să facă ce-o vrea. Doar n-o să te mănânce.

SIYEN

— Ce-i mai preţios ca viaţa?

DIHA

— Dacă vine?

SIYEN

— Nu se ştie, poate că vine, poate că nu.

DIHA

— De ce să nu vină?

SIYEN

— Ia loc dragă, ia loc şi să ne gândim ce-i de făcut.

DIHA

— (se aşază) Mare nenorocire…

SIYEN

— Dacă nu vine?

DIHA

— Şi dacă vine, şi dacă nu vine…

SIYEN

— Da, da, Altă soluţie nu există. Trebuie să te porţi cu blândeţe. Atunci nu omoară.

DIHA

— Ziarele nu scriu pentru ce ucide. Ce-o fi vrând el oare, de la femei?

SIYEN

— (cochetând) Ei, şi tu… ce să vrea… e cât se poate de limpede…

DIHA

— E o amintire atât de îndepărtate, atât de vagă… Atâta

timp s-a scurs de atunci că…

SIYEN

— Despre ce vorbeşti?

DIHA

— Au trecut douăzeci şi şapte de ani. Am uitat totul.

SIYEN

— Aşa ţi se pare c-ai uitat, dar…

DIHA

— Sunt şi unele femei pe care nostalgia le macină. Nu mai au puterea să-i reziste. Se sinucid. Cumplită boală. În general însă, cine-i cuprins de nostalgie, cum atinge meleagurile după care tânjeşte, în câteva minute i-a şi trecut suferinţa…

SIYEN

— Nu reuşesc să te înţeleg

DIHA

— Vreau să spun că şi tu ai dreptate, într-o clipă îţi reaminteşti totul. (ia ziarul şi priveşte portretul asasinului. Surprinsă) E un bărbat înalt, bine făcut… leu… şi bărbatu-meu era înalt faţă de mine. Ăsta-i brun, bărbatu-meu era blond. Bărbatu-meu avea ochii albaştri.

SIYEN

— (se uită cu dor la portretul generalului) Al meu era voinic. Un general dur. Nu ţipa, nu striga. Tuşea doar. Dar ce tuse! Atât de aspră! Când îl auzeai tuşind îngheţai de frică. Şi dacă mai şi strănuta; o dată în cazarmă, tremurau toţi ostaşii, ca varga… îl şi porecliseră generalul „Tuhu-Tuhu”. Douăzeci şi trei de ani au trecut de atunci şi în unele nopţi, încă îl mai aud tuşind. Îţi dai tu seama cum tuşea?!

DIHA

— Eu nu-mi mai aduc aminte dacă bărbatu-meu tuşea ori nu, ştiu însă că era înalt, blond şi gras… şi pofticios… un înger.

SIYEN

— Uneori mi se pare… în câte o zi… dar mai ales serile… în ceasurile în care se lasă întunericul… că prinde să tuşească în dreptul uşii de la intrare… că uşa se va deschide deodată… (privind la portretul generalului) şi el va intra în casă… (se ridică şi scoate din garderob un umeraş cu picior pe care îl pune în mijlocul odăii. Pe umeraş se află vestonul generalului, pantalonii bufanţi cu lămpaş roşu) uite, că va intra aşa şi se va opri în faţa mea… (scoate din garderob cizmele generalului şi şapca. Pune şapca peste veston şi cizmele sub pantaloni. Astfel, hainele de pe umeraş seamănă cu un general în picioare) îmi pare că va tuşi deodată de aici. (mângâie epoleţii. Sărută nasturii, îşi lasă capul pe pieptul hainei. Cu cochetărie) Unde mi-a fost soţiorul meu scump, generalul meu, unde mi-a umblat… (punându-şi pe umeri mânecile hainei, ca şi cum generalul ar îmbrăţişa-o) Strânge-mă dragostea mea, hai, strânge-mă tare…

(ruşinată de spectacolul acesta, Diha mai întâi îşi acoperă ochii cu amândouă mâinile, apoi îşi întoarce capul spre perete, dar, cum nu-şi poate înfrânge curiozitatea îşi întoarce din nou capul spre Siyen şi printre degetele răsfirate, priveşte cu atenţie încordată)

SIYEN

— (cochet) Haide… dă-mi un sărut… sărută-mă, dragoste… cuprinde-mă cu braţele tale, strânge-mă dragoste!

DIHA

— (în aceeaşi postură) Ssst!

SIYEN

— Ce-i?

DIHA

— Aşteaptă măcar să plec eu, şi pe urmă…

SIYEN

— A! Tu eşti o străină?!

DIHA

— Nu sunt, dar… oricum… poate că generalul se sfieşte.

SIYEN

— De ce să se sfiască? (lasă uniforma generalului. Se aşază) Doar n-o să mă feresc de tine! În nopţile în care mă sufoc de singurătate, le iau în braţe şi mă culc cu ele.

DIHA

— Ce spui! Şi cizmele?

SIYEN

— Şi cizmele, şi hainele… în viaţa mea n-a intrat alt bărbat în afară de el.

DIHA

— Eh, ai îmbătrânit şi fireşte…

SIYEN

— Bravo, adică eu sunt bătrână?

DIHA

— Nuuu! N-am vrut să spun asta. Adică, pe măsură ce timpul trece, înaintezi în vârstă, e firesc…

SIYEN

— Inima însă mi-e tânără…

DIHA

— Şi a mea la fel…

SIYEN

— Când mă lua în braţele lui vânjoase şi mă strângea.

DIHA

— Ţi-e dor?

SIYEN

— Mult de tot. (cu dor) Cum să nu-ţi fie dor?

DIHA

— (oftând) Şi eu am rămas legată numai de soţul meu…

SIYEN

— Da, dar nu se poate trăi o viaţă de om numai cu amintiri.

DIHA

— Aşa-i… morţii cu morţii, viii cu viii…

SIYEN

— Vreun alt bărbat?

DIHA

— Nu, în viaţa mea nu a mai fost niciun alt bărbat.

SIYEN

— Ei, ai îmbătrânit, e firesc.

DIHA

— Cine? Eu? Bărbaţii roiesc în jurul meu. Doar ştii scrisorile de dragoste pe care mi le trimit. Dar eu, pe toţi…

SIYEN

— (întrerupând-o) I-ai refuzat pe toţi, ştiu.

DIHA

— I-am refuzat, da…

SIYEN

— (cu aerul unei fete tinere) Şi după mine se ţin mulţi bărbaţi dar nu dau atenţie niciunuia dintre ei.

DIHA

— Am avut şi eu flirturi, bineînţeles…

SIYEN

— Flirtul e altceva… şi eu am avut multe flirturi. Ba unul chiar… (pe neaşteptate se aude soneria, Siyen se întrerupe, amândouă sunt grozav de agitate, închipuindu-şi că a venit funcţionarul de la gaze, aleargă bezmetic prin odaie) Vai… dacă-i el… n-am reuşit să strâng prin casă… (ca şi cum ar veni un oaspete de vază, începe să facă ordine prin încăpere)

DIHA

— El să fie oare?

SIYEN

— Zici c-a venit?

DIHA

— Pesemne c-a venit. Sigur c-a venit… pot să iau puţin ruj de la tine?

SIYEN

— Să nu ne vadă aici pe amândouă deodată, că se retrage…

DIHA

— (rujându-se în faţa oglinzii) Şi atunci n-o să mai sugrume… şi dacă se retrage…

SIYEN

— Bărbaţii renunţă atât de uşor… (nervoasă) Cu permisiunea ta, să mă rujez şi eu un pic…

DIHA

— Dacă vrei, ca să nu se retragă, eu pot să stau pe coridor şi să aştept… sau în bucătărie…

SIYEN

— (cochet) Aaa! Ia te uită ce-i trece prin minte… aşa nu vreau, Doamne fereşte.

DIHA

— Spui că strangulează femeia?

SIYEN

— Aşa se zice… atunci să nu deschidem uşa.

DIHA

— (furioasă) Nu-i deschizi pentru că sunt şi eu… dac-ai fi singură, ai deschide dar aşa…

SIYEN

— Mi-e atât de frică…

DIHA

— Cum să nu-ţi fie frică? Uită-te la mine, tremur toată. (sună iar la uşă)… haide deschide… nu lăsa omul s-aştepte, mai mare ruşinea.

SIYEN

— Dar eşti şi tu aici…

DIHA

— Cum o intra el, eu mă ascund lângă perete şi ies pe nesimţite.

SIYEN

— (cu aerul unei fete tinere) Inimioara mea e ca o pasăre ce se zbate…

DIHA

— Dac-o fi el, bate-mi în perete. Eu aud imediat. Deschid fereastra şi strig după ajutor.

SIYEN

— Taci! Să nu cumva să strigi… sperii omul…

DIHA

— Atunci ce să fac? Bate-mi în perete ca să vin şi eu.

SIYEN

— Bine, bine… dar să nu vii îndată ce bat. Să mai aştepţi niţel

DIHA

— E-n ordine. Să nu cumva să-l laşi să plece până nu vin şi eu. Să-l ţii niţeluş de vorbă.

SIYEN

— Poate că nici n-o să plece, c-o să rămână aici. (soneria)

DIHA

— Hai, deschide! (amândouă femeile intră în culoarul în care se află uşa.)

SIYEN

— (cu teamă) Cine-i?

VOCEA

— (de afară) Ziaristul?

DIHA

— (dezamăgită) O, Doamne! Ziaristul era! (Siyen iese, lasă uşa deschisă)

SIYEN

— (de afară) Vai, cum mai speriat! (iute, DIHA se duce lângă uniforma generalului de pe umeraş şi întocmai ca Siyen, îi atinge epoleţii şi îi sărută nasturii. Îşi lasă capul pe pieptul vestonului. Rămâne aşa pierdută. Astfel o surprinde Siyen când intră pe uşa deschisă cu ziarul în mână. O priveşte o vreme tăcută, cu gelozie. Apoi tuşeşte cu subînţeles. Lasă ziarul pe scaun, în tăcere. Diha tresare, ca surprinsă în flagrant delict) Nu m-am aşteptat deloc la una ca asta din partea ta.

DIHA

— (cu vinovăţie) Ce-i? Parcă ce s-a întâmplat…

SIYEN

— Mă mai şi întrebi?! Ruşine!

DIHA

— Da ce-am făcut?

SIYEN

— Ce era să faci mai mult? Primeşti atâtea scrisori de dragoste. Nu-ţi ajung? Nesăţioaso!

DIHA

— Aaa!… Ia te uită! Ce calomnie! Ptiu! Geloaso! Uite că plec.

SIYEN

— Şi vinovată şi cu gura mare. Ţie ţi se potriveşte zicala asta. N-ai decât să pleci.

DIHA

— Prefer să mi se rupă picioarele decât să mai calc în casa ta.

SIYEN

— N-ai decât! Nu mai veni în casa mea! Nici nu vreau!

DIHA

— Şi eu care mă prăpădeam după tine… stai singură şi înnebuneşte aici! Strânge în braţe uniforma veche, mâncată de molii a generalului, îmbrăţişează-i cizmele, culcă-te cu…

SIYEN

— Tu n-ai nici măcar atât…

DIHA

— Ohoho! Dac-aş vrea, aş avea berechet. Dar nu vreau. Plec.

SIYEN

— Ce mai aştepţi?

(Diha iese. Se aude trântindu-se uşa dinspre stradă. Siyen

să se duce lângă uniforma generalului şi o priveşte mânioasă)

SIYEN

— (către uniforma generalului) Şi tu, gata eşti imediat… (vorbeşte în timp ce repune în dulap umeraşul, şapca şi cizmele) S-a mai văzut ca un nărăvit să renunţe la năravul lui! Dac-ai fi trăit, ai fi avut acum 95 de ani. Ruşine, la vârsta ta! Încă ţi se mai scurg ochii după alte femei… (către portretul generalului) Nu ţi-e ruşine? Vezi, din cauza ta am rănit cumplit inima unei prietene atât de vechi. N-am pe nimeni în afară de ea. (se duela perete şi începe să bată. Strigă.) Doamnă Diha! Dihaa! Doamna Dihaa! Răspunde draga mea! (îşi lipeşte urechea de perete şi ascultă) Eşti acolo, ştiu, îţi aud până şi zgomotul paşilor, zău că eşti acolo… Nu-ţi da osteneala degeaba, prefăcându-te că n-ai fi acasă, nu mă poţi înşela (imploră) Diha! Diha… parcă cine ştie ce ţi-am spus, ca să te superi… Hai, vino, te rog. Dacă te-am mâhnit, a fost fără voia mea… iartă-mă… haide, vino, n-am să mai fac… tu n-ai nicio vină… adevăratul vinovat e bărbatul meu, generalul. La 95 de ani tot nu se mai satură de femei. Şi în viaţă era la fel. Nu-l puteam dezvăţa să se lege de servitoare. Le înghesuia pe după uşi. Haide, vino, îţi spun… nu mai fă mofturi, ştiu că eşti acolo, că mă auzi… (ameninţă) Dar să ştii că dacă tu nu vii la mine, nici eu cu vin la tine, te las să pieri acolo, în singurătatea ta… pe cine altcineva mai avem noi două, Diha… (mâniindu-se brusc) dar vino odată! (simulează leşinul) Au ce rău îmi e… Nu veni, dacă vrei, lasă-mă să mor singură. Vai! Leşin! Ajutoor! Leşin! Diha! Nu auzi?… dă fuga… mor… vaaai… (brusc trece de la leşin la starea normală şi îşi lipeşte urechea de perete)

DIHA

— (vocea i se aude de după perete) Stai, stai că vin… chiar leşini de-adevărat?

SIYEN

— Leşin… au, aoleu… ajutoor!

DIHA

— (tot de dincolo de perete) Să ştii însă că dacă şi acum, ca de fiecare dată te prefaci numai că leşini, pe viitor nu mă mai duci tu pe mine.

SIYEN

— Zău că nu mint… de data asta leşin de-adevărat.

DIHA

— (tot de dincolo de perete) Stai, stai! Vai, nu leşina! Aşteaptă că vin!

(Siyen îşi pune la căpătâi sticla de colonie, sticla cu doctorie şi un pahar cu apă, apoi se întinde pe divan. Se aude soneria. Se duce să deschidă. Intră amândouă în odaie. Siyen geme, se întinde pe divan. Îşi freacă cu colonie faţa şi încheieturile mâinilor)

DIHA

— Cum ţi-a venit aşa deodată?

SIYEN

— Nu ştiu…

DIHA

— Te-ai enervat de ceva?

SIYEN

— Nu dragă, n-am avut de ce.

DIHA

— Suntem vecine de 15 ani, ce avem de împărţit una cu alta!…

SIYEN

— Nici gând! Nu m-am supărat pe tine. Ştii, eu m-am mutat în casa asta numai pentru că stăteai şi tu aici. Am intrat în subsolul ăsta umed ca să fiu vecină cu tine. Şi am devenit prietene nedespărţite.

DIHA

— O zi dacă nu te-aş vedea, o zi dacă nu ţi-aş mai auzi glasul, mi-ar lipsi ceva…

SIYEN

— Dacă n-ai fi fost tu, m-aş fi mutat eu vreodată în umezeala asta!

DIHA

— Ce-i drept, e mare umezeală dar în schimb n-avem scări de urcat şi coborât. Nici tu, nici eu n-am rezista să stăm la etaj.

SIYEN

— (se ridică) De atâta agitaţie, n-am reuşit să răsfoiesc ziarul. (se uită la portretul ucigaşului) Aaa!

DIHA

— Ce-i?

SIYEN

— Cât îi seamănă! Leit bărbatul meu în tinereţe. Dacă şi-ar pune uniforma de general, aş jura că-i el…

DIHA

— (priveşte portretul asasinului) Ce ciudat! şi cu al meu. Taman bărbatu-meu! Ei, de acum, să plec şi eu. S-ar putea să pice la mine dintr-o clipă în alta… dacă eu nu-s acasă, sună ce sună la uşă şi pleacă… Nu se face…

SIYEN

— Ce nu se face?

DIHA

— Ei, crede că de frică nu i-am deschis…

SIYEN

— Şi dacă vine, ce faci? Să baţi în perete, auzi? Eu dau numaidecât un telefon la postul de poliţie.

DIHA

— Nuuu, nu telefona imediat…

SIYEN

— Bineînţeles că nu imediat… aşa de tare mă tem…

DIHA

— Dar dacă nu-ţi rămâne timp să baţi în perete? Cică-i o fiară, strangulează iute, dintr-odată.

SIYEN

— (îi dă cheia pe care o scoate din sertarul mesei) Ia-o, a doua cheie de la apartament să rămână la tine. Dacă strig, să alergi imediat… să fii numai urechi.

DIHA

— Şi tu la fel… (ia ziarul din mâna lui Siyen şi se uită la el) Ai citit ştirea asta?

SIYEN

— Care?

DIHA

— (citeşte) Ieri, în oraşul nostru, un şofer de taxi a răpit o femeie tânără care se urcase în maşină, a dus-o în pădure şi a violat-o.

SIYEN

— Nu crede. E minciună.

DIHA

— Aaa! Dar scrie la gazetă… e al câtelea caz! Şoferii

răpesc femeile care urcă neînsoţite în maşina lor…

SIYEN

— Da’ de unde!… minciuni, scorneli, gazetăreşti… îşi fac păcate cu bieţii şoferi. De câte ori, noaptea, m-am urcat singură într-un taxi, ba am mers departe tare şi tot nu mi-au făcut nimic. Imposibil, nu există să te răpească.

DIHA

— Adevărat, adevărat… şi eu am încercat de câteva ori… nu răpesc… la drept vorbind, şoferii noştri-s foarte cinstiţi.

SIYEN

— (se duce în faţa oglinzii şi vorbeşte aranjându-se) Nuuu… nici chiar aşa să n-o luăm… Şoferul trebuie un pic…

DIHA

— Ei?

SIYEN

— Să-şi cunoască tainele meseriei…

DIHA

— Îţi plac la nebunie fardul, găteala.

SIYEN

— Demult sunt aşa, asta mi-e firea. În schimb plimbările nu mă atrag.

DIHA

— Cum să te mai plimbi în starea asta…

SIYEN

— Dac-aş avea chef, m-aş putea plimba şi aşa. Dar nu-mi place, nici altă dată nu mă plimbam prea mult, ai uitat? Acum 4 ani, înaintea atacului de paralizie mă plimbam eu?

DIHA

— E drept, nu te plimbi, dar te fardezi întruna.

SIYEN

— Acasă la părinţi era multă lume… casă mare… şi pe lângă ai noştri, şi aşa destui, mai venea şi o mulţime de oaspeţi. Parcă la fiecare zi, era o sărbătoare. Veselie, benchetuială, forfotă, tămbălău… nici nu-ţi dădeai seama cum trec zilele. M-am măritat, în casa bărbatului meu, era şi mai multă lume şi mai multă veselie, mai mult zgomot. Pentru mine întregul univers se reducea la casa mea. Să te îmbraci, să te găteşti, să te fardezi, să cânţi, să râzi, să glumeşti… Apoi, când a murit bărbatul meu, m-am trezit singură. Au trecut atâţia ani şi tot nu m-am putut obişnui cu singurătatea. Mereu mi se pare că uite, acum, numaidecât, are să reînvie traiul vesel de altă dată… De aceea mă şi gătesc, şi mă fardez ca odinioară, de aceea mă a amuz şi râd. Trăiesc în acelaşi timp şi pe ieri, şi pe mâine, sperând…

DIHA

— Bravo, Siyen. Şi eu simt la fel ca tine. Nu mi-a plăcut niciodată să mă vait de singurătate, să stau ursuză, încruntată, ca o mută.

SIYEN

— Îmi duc viaţa în odaia asta ca şi cum am fi mai mulţi inşi împreună.

DIHA

— Şi mie mi se pare că nu va trece mult şi voi retrăi zilele fericite de altă dată. De aceea mă şi bucur de fiecare clipă.

SIYEN

— Atunci de ce-mi reproşezi că exagerez cu găteala şi fardul?

DIHA

— Ei, oricum, la vârsta asta nu se cade să te fardezi atâta.

SIYEN

— De ce nu! Tocmai la vârsta asta avem mai multă nevoie de podoabe şi fard.

DIHA

— Poate că ai dreptate. Şi mai ales când e vorba de văduve ca noi, nu? Nu ştiu însă de ce nu-mi place fardul.

SIYEN

— Ţie nu-ţi place?! Nu pentru că ţi-ar displăcea, ci pentru că dintr-un exces de economie te abţii. O dată măcar nu te-am văzut cumpărându-ţi ruj sau ojă.

DIHA

— Parcă din economie?! Doar ştii că n-am bani, de aia… (lângă Siyen care se farda) Dar îmi înroşesc buzele cu hârtie roşie de la ambalajul ciocolatei. În loc de rimel folosesc alune arse.

SIYEN

— Spui că nu-ţi place fardul dar cum intri aici îmi şi ceri ruj, rimel, pudră ojă şi alte minunăţii dintr-astea.

DIHA

— (jignită) Daa? Aşa? Bine, n-am să-ţi mai cer niciodată.

SIYEN

— Nu, scumpo, n-am vrut să zic aşa ceva… tu ai tot repetat că nu-ţi place fardul şi…

DIHA

— Să fii femeie şi să-ţi displacă fardul! Şi precum zici tu, mai ales la vârsta noastră!

SIYEN

— (oftează) Şi mai ales când eşti văduvă. (uitându-se la

propria fotografie din perete) De-acum, oricât m-aş farda, e zadarnic… uită-te la fotografia asta a mea şi uită-te cum arăt în prezent.

DIHA

— Ce ai? Eşti tot frumoasă.

SIYEN

— Ca altă dată?! Se poate compara cum arăt acum şi cum arătam altă dată?!

DIHA

— (privind fotografia lui Siyen) Aaa, dar eşti la fel… Parcă nici n-au trecut anii peste tine… Nu te-ai schimbat deloc. Crede-m, eşti aidoma… Haide, eu mă duc. Să nu mai ce bunătăţi am pregătit pentru aniversarea căsătoriei tale.

SIYEN

— Nici nu ştiu cum să-ţi mulţumesc. O să facem un chef!

DIHA

— Şi dacă o veni şi el?

SIYEN

— Cine? Funcţionarul de la gaze? Să poftească, e foarte bine, tocmai la timp… Nu uita, dacă vine la tine, să-mi baţi în perete.

DIHA

— Întocmai să faci şi tu… am cheia ta la mine… dau fuga.

(Diha pleacă. Siyen deschide radioul. În timp ce dansează târându-şi piciorul, cu mişcări cochete în ritmul melodiei de la radio, se aude soneria. Se opreşte brusc. În uluirea ei se amestecă frica şi speranţa. Se îndreaptă spre uşă, se întoarce… aleargă la oglindă şi în timp ce-şi reîmprospătează machiajul, se aude din nou soneria. Siyen se duce la cu teamă uşă şi se

apleacă. Vorbeşte cu vocea ridicată)

SIYEN

— Cine eee?

FUNCŢIONARUL

— (de afară, cu voce ostenită, înfundată din cauza guturaiului) Funcţionarul de la gaze.

SIYEN

— (tresare. Îşi duce o mână la inimă, alta la cap. Stă gata să cadă. Se sprijină de perete. Nu-i vine a crede. Mai întreabă odată) Cineee?

FUNCŢIONARUL

— (de afară) Funcţionarul de la gaze.

SIYEN

— Cine aţi spus? Cine aţi spus?

FUNCŢIONARUL

— Funcţionarul de la gaze, de la gaaazeee…

(Temătoare, Siyen se îndreaptă spre perete, ca s-o cheme pe Diha. Schiţează gestul dar renunţă. În ochi îi străfulgeră o lumină: surâde. În timp ce-şi reîmprospătează machiajul, soneria se aude din nou. Târându-şi piciorul, iese repede, ca să deschidă uşa)

ACTUL II.

(Acelaşi decor. Se continuă sfârşitul primei părţi.)

SIYEN

— (de afară) Poftiţi, domnule, poftiţi… Intraţi, vă rog.

FUNCŢIONARUL

— (intrând) Eu… am venit ca să… pentru… adică… n-aş vrea să vă… doar… să arunc o privire… să vă deranjez… (Siyen l-a vârât înăuntru, împingându-l la perete) Trebuie să mă

uit la soba dumneavoastră cu gaze… şi la contoar, doamnă…

SIYEN

— (după ce l-a scrutat pe Funcţionar, decepţionată) Aşaaa!

FUNCŢIONARUL

— Aşaaa!

SIYEN

— Deci dumneavoastră sunteţi!

FUNCŢIONARUL

— Da, eu sunt! (mimica lui Siyen denotă uimirea) De ce vă miraţi aşa?

SIYEN

— Adică acel funcţionar de la gaze, sunteţi dumneavoastră?

FUNCŢIONARUL

— Eu sunt, doar v-am spus, doamnă… de ce vă miraţi?

SIYEN

— Ştiu şi eu, am fost luată pe neaşteptate şi… Nu, nuuu, nu m-am mirat de fel. Şi apoi de ce m-aş mira, aparenţele pot fi atât de înşelătoare!… N-am dreptate?

FUNCŢIONARUL

— De bună seamă.

SIYEN

— Cum să vă spun…

FUNCŢIONARUL

— Dar aici nu-i bucătăria

SIYEN

— Bucătăria? De ce bucătăria? Nu cumva dumneavoastră, în bucătărie…?!

FUNCŢIONARUL

— (întrerupând-o) Doamnă, soba dumneavoastră de bicătărie…

SIYEN

— (cu intenţia de a-l determina cu orice chip să se aşeze) Poftiţi, poftiţi… Vă rog să poftiţi.

(ca să-i arate locul unde trebuie să se aşeze descrie câţiva paşi, apoi se apropie brusc. Cum Funcţionarul, evident suferind, o urma uluit, se ciocneşte de Siyen care era aplecată. Crezând că are de gând să se arunce asupra ei ca s-o sugrume, Siyen se trage brusc îndărăt şi sprijinindu-se cu ambele mâini de perete scoate un ţipăt. La strigătul ei, Funcţionarul devine şi mai temător şi sare în faţă. În timp ce amândoi se privesc cu spaimă, se aude glasul lui Diha.)

DIHA

— (de dincolo de perete) Doamnă Siyeeen! Ce ţi s-a întâmplat? De ce ai ţipat?

SIYEN

— (făcând semn Funcţionarului, cu mâna, ca să tacă. Acesta e timorat cu totul) Şşşşt! (Lui Diha) Eu? Eu am strigat?! A! Mi-am amintit deodată de altă dată şi… Am suspinat dureros.

DIHA

— (de dincolo de perete) Nu cumva a venit?

SIYEN

— (impacientată) Nu, nu. (cu ochii aţintiţi la Funcţionar) N-a venit nimeni… n-a venit. De altfel, de unde până unde să vină? Din tot oraşul tocmai la mine să-şi fi găsit să vină?!…

DIHA

— (de dincolo de perete) Bine, dacă-i aşa, e bine… Dar

dacă se întâmplă ceva mă chemi, da?

(Siyen îl priveşte surâzătoare pe Funcţionar. Înspăimântat, acesta ţine ochii pironiţi asupra uşii. Se uită când la uşă, când la Siyen face câteva încercări de a fugi, precipitându-se către uşa care dă afară, fără însă să izbutească, fiindcă de fiecare dată Siyen îl opreşte cu o mişcare.)

SIYEN

— (străduindu-se ca să surâdă ca să-şi ascundă spaima) Dumneavoastră sunteţi el, cu adevărat?

FUNCŢIONARUL

— Care el?

SIYEN

— El… funcţionarul de la gaze.

FUNCŢIONARUL

— Doar v-am spus, doamnă… nici vorbă că eu sunt. Dacă nu mă credeţi pot să vă arăt legitimaţia…

SIYEN

— Aşaaa! Deci dumneavoastră sunteţi. Ei, dacă dumneavoastră sunteţi, n-avem încotro… Fie! (îl priveşte cu atenţie din creştet până-n tălpi)

FUNCŢIONARUL

— (îşi cercetează ţinuta, hainele, îşi pipăie nasturii de la pantaloni ca nu cumva să fie descheiaţi, se simte cu totul la neîndemână) E ceva în neregulă? (tuşeşte)

SIYEN

— Nimic… Vă crezusem înalt…

FUNCŢIONARUL

— De ce? Ca să lucrezi la gaze nu-i nevoie să fii înalt.

SIYEN

— Şi apoi… vă rog să mă scuzaţi, dar vă credeam mai tânăr.

FUNCŢIONARUL

— Ca să lucrezi la gaze… (tuşeşte)

SIYEN

— (întrerupându-l nervoasă) Ca să lucrezi la gaze e posibil ca tinereţea să nu fie necesară, dar…

FUNCŢIONARUL

— Nu, nuuu… trebuie să fii tânăr pentru treaba asta.

SIYEN

— E firesc, nu?

FUNCŢIONARUL

— Trebuie să fii în putere.

SIYEN

— Neapărat… bine, dar dumneavoastră cum reuşiţi să vă descurcaţi?

FUNCŢIONARUL

— (vorbeşte tuşind) Ei, m-am achitat în totdeauna exemplar… dar, ca să fiu sincer de acuma mă oboseşte grozav, nu mai sunt ca altă dată.

SIYEN

— Păcat!

FUNCŢIONARUL

— Superiorii mei sunt foarte mulţumiţi de mine.

SIYEN

— (extrem de surprinsă) Superiorii dumneavoastră? Aveţi şi superiori?

FUNCŢIONARUL

— Fireşte… Se poate fără ei? Toţi au rămas mulţumiţi de

felul în care muncesc…

SIYEN

— Alah să vă dea forţa necesară, nu-i uşor…

FUNCŢIONARUL

— Se cere forţă… toată ziulica, iarnă vară să baţi străzile, să colinzi prin case, să urci scări…

SIYEN

— Dar aici e subsol, nu-s scări de urcat.

FUNCŢIONARUL

— De ani de zile numai aşa… Eu, de fapt, sunt vechi în meserie. M-am pensionat acum 4 ani.

SIYEN

— (mirată) Pensionare la treaba pe care o faceţi dumneavoastră?!

FUNCŢIONARUL

— Bineînţeles. Mi-am asigurat bătrâneţile… după ce m-am pensionat… pentru că superiorii mei au fost cât se poate de mulţumiţi de mine, m-au reţinut pentru aceeaşi treabă, cu aceeaşi leafă…

SIYEN

— Pentru aceeaşi treabă?!

FUNCŢIONARUL

— Da… ce să-i faci, pensia-i atât de mică… sunt constrâns la vârsta mea, să mai prestez aceeaşi muncă.

SIYEN

— (dezgustată) Vreţi să susţineţi că o faceţi pentru bani?

FUNCŢIONARUL

— Dar bineînţeles, doamnă… E o treabă istovitoare şi pe deasupra, şi urâtă şi rea, o ştiu… s-o mai fac şi de amorul artei,

pe gratis…

SIYEN

— (Profund decepţionată) Mare păcat… ca pe o profesie…

FUNCŢIONARUL

— De atâţia ani acelaşi lucru, m-am săturat până peste cap, dar n-am ce face…

SIYEN

— De atâta vreme numai crime. (se opreşte brusc)

FUNCŢIONARUL

— (nedumerit) Pardon?!

SIYEN

— Nimic… de atâta vreme am zis.

FUNCŢIONARUL

— Da, de atâta vreme… dar cum v-am spus, am experienţă… (tuşeşte îndelung)

SIYEN

— Aşezaţi-vă… luaţi loc aici, vă rog. De ce staţi în picioare?

FUNCŢIONARUL

— Mulţumesc. Mai am încă de mers în mai multe locuri. Unde vă e soba de bucătărie? S-o verific şi plec numaidecât. (tuşeşte)

SIYEN

— (cochetând ca o tânără) Aaa! Dar cum se poate… abia aţi venit… şi mai şi tuşiţi. Luaţi loc un pic şi odihniţi-vă…

FUNCŢIONARUL

— Vă foarte mulţumesc. (se aşază) Într-adevăr, sunt foarte obosit. Să-mi trag niţeluş sufletul… Unde-i bucătăria?

SIYEN

— Aici nu-i mai comod?

FUNCŢIONARUL

— E comod, e foarte bine…

SIYEN

— (aduce o pernă fantezi de pe divan) Să v-o pun la spate, ca să fie mai confortabil.

FUNCŢIONARUL

— Vă foarte mulţumesc. (la fiecare mişcare oftează şi geme ca un om extenuat)

SIYEN

— Ce aveţi? Sunteţi bolnav?

FUNCŢIONARUL

— Sciatica… sufăr de mai mulţi ani. Îmi dă din nou junghiuri prin picioare, prin genunchi…

SIYEN

— Vai, vai! Doresc să vă treacă cât mai degrabă… Şi în starea asta totuşi…

FUNCŢIONARUL

— Da… (tuşeşte) În pofida acestei situaţii reuşesc să-mi fac treaba fără cusur. (Îşi caută prin buzunare pachetul de ţigări)

SIYEN

— Căutaţi ceva?

FUNCŢIONARUL

— (căutând în continuare) Ei, Doamne… unde le-oi fi pus? Sigur le-oi fi uitat pe undeva.

SIYEN

— Nu cumva ţigările?

FUNCŢIONARUL

— Da, probabil le-am uitat pe undeva. (se ridică) Să merg

şi…

SIYEN

— Staţi, staţi… o ţigară, nu? Gata… o ţigară… vă găsesc acuşica. (se agită prin cameră, ca nu cumva Funcţionarul să plece) Ţigările… dumneavoastră şedeţi, şedeţi. (vorbeşte deschizând dulapurile, sertarele cutiile) Vă găsesc eu de îndată o ţigară… acuşica… Ei, Doamne, le-am pus eu bine, dar unde? ştiu eu ce înseamnă patima asta… Eu însămi n-am… fumat, dar generalul fuma… generalul fuma pipă… A, gata! Pipa generalului.

FUNCŢIONARUL

— Să mă duc şi eu să…

SIYEN

— Aaa! Cum se poate?! Nu vă las pentru nimica în lume… Cum, fără să fumaţi măcar o pipă! (găseşte în sertarul de jos al garderobului tutunul de pipă şi pipa) A! Uite aici le pusesem… Poftim pipa generalul lui. Şi tutunul.

FUNCŢIONARUL

— (înspăimântat) A generalului aţi spus?

SIYEN

— Da, a generalului… Luaţi-o, luaţi-o… Nu vă temeţi dragul meu domn, nu e vorba de un general de acuma ci de un general de altă dată…

FUNCŢIONARUL

— Fie şi aşa, nu-mi trebuie… mulţumesc, nu-mi trebuie…

SIYEN

— A murit, a trecut multă vreme de atunci. Haide, fumaţi!

FUNCŢIONARUL

— Da’ nu pot să fumez… N-am fumat în viaţa mea pipă.

SIYEN

— Pipă sau ţigară… ce diferenţă e! Umpleţi-o, umpleţi-o cu tutunul ăsta.

FUNCŢIONARUL

— O! Tutunul ăsta are ceva… parcă ar fi mucegăit…

SIYEN

— E atâta umezeală aici că până şi eu mă resimt.

FUNCŢIONARUL

— S-a uscat, s-a uscat tutunul.

(Funcţionarul de la gaze umple pipa cu ajutorul lui Siyen care i-o aprinde cu un chibrit. Fumul de la pipă îi provoacă Funcţionarului un acces de tuse, ca şi cum s-ar sufoca: servieta şi pipa îi alunecă într-o parte. El însuşi ar cădea, dacă nu l-ar susţine Siyen. Neliniştită, ea îi aduce un pahar cu apă)

SIYEN

— Luaţi un pic. Haideţi!

FUNCŢIONARUL

— (crede că îl îmbie să fumeze pipa. Printre rafalele de tuse) Nu-mi trebuie! Nu iau!

SIYEN

— Apă, dragul meu domn, apă… haideţi luaţi! (Funcţionarul bea) Doamne fereşte, ce aţi păţit aşa deodată?! Tutunul vi s-a părut prea tare?

FUNCŢIONARUL

— Ce tare, doamnă! Dinamită! Nu tutun, doamnă. Dinamită mucegăită!

SIYEN

— Deci tare ca dinamita… şi generalul era aşa… mai tare chiar decât dinamita!

FUNCŢIONARUL

— Ei, să văd arzătoarele de la bucătărie şi să mă duc şi eu…

SIYEN

— Aaa! De ce atâta grabă? Încă nu s-a petrecut nimic… Adică vreau să spun… (râde fără rost) Haideţi, haideţi, aşezaţi-vă. (Funcţionarul tuşeşte) Mai sunteţi şi bolnav… pentru nimica în lume nu vă las în halul ăsta. E o problemă de conştiinţă!

FUNCŢIONARUL

— Sciatica… (tuşeşte)

SIYEN

— Nu-i vorba numai de sciatică, mai şi tuşiţi… Să vă aduc un sirop de tuse. (Ia din sertarul consolei sticla de sirop de tuse, aduce şi o lingură şi un pahar cu apă. Funcţionarul se ridică încet şi la fel de încet, îşi întinde amândouă mâinile deodată, ca să ia doctoria. Lui Siyen i se pare că se pregăteşte s-o sugrume. Se trage înapoi şi scoate un strigăt)

FUNCŢIONARUL

— (cu frică) Ce aveţi? De ce ţipaţi mereu?

SIYEN

— Nimic… nimic… n-am absolut nimica. Îmi vine aşa deodată…

FUNCŢIONARUL

— (bea o lingură de sirop şi apoi un pahar cu apă) Sunteţi foarte, nemaipomenit de bună, doamnă. Mulţumesc.

SIYEN

— Pentru puţin.

FUNCŢIONARUL

— Ei, de-acum, cu permisiunea dumneavoastră, mă duc să văd soba de bucătărie şi…

SIYEN

— Dar încă… n-o să faceţi… aceea… vreau să zic… şi vremea e de vină… vă agravează sciatica… plouă straşnic, plouă cu băşici… Să stea ploaia şi plecaţi

FUNCŢIONARUL

— Ce ploaie! Nu plouă… e vreme frumoasă, însorită.

SIYEN

— Da’ de unde! Aşa vi se pare. Acum e frumos, dar îndată are să plouă şi încă rupere de nori. (Funcţionarul tuieşte) Nu se poate. Cum să vă las eu cu tusea asta?! Nu mai există omenie pe lume?! Staţi să vă fac o infuzie de tei…

FUNCŢIONARUL

— (se ridică) Întârzii…

SIYEN

— Aaa! Dar aveţi pantofii găuriţi… Pătrunde apa prin ei… E păcat!

FUNCŢIONARUL

— Şi apa şi praful… S-au găurit demult.

SIYEN

— Vă dau eu nişte cizme. Le purtaţi pe ploaie şi zăpadă, să vă ţină de cald.

FUNCŢIONARUL

— Ah, cât sunteţi de bună… dacă toate femeile ar avea o inimă de aur ca a dumneavoastră…

SIYEN

— Atunci nu le-aţi mai su… (se întrerupe brusc şi-şi acoperă gura cu mâna. Scoate iute din garderob cizmele

generalului) Iată-le. Uitaţi-vă… sunt vechi, dar nou-nouţe.

FUNCŢIONARUL

— Poftim?

SIYEN

— Adică sunt demult, dar încă nepurtate, au şi scârţ.

FUNCŢIONARUL

— Cizmele astea?

SIYEN

— Sunt ale dumneavoastră. Haideţi încălţaţi-le! Încălţaţi-vă!

FUNCŢIONARUL

— (bucuros) Ale mele? Ce spuneţi!

SIYEN

— Da, da, încălţaţi-le. Sunt cizmele generalului.

FUNCŢIONARUL

— (la auzul cuvântului „general” s-a tulburat) Cum? Ale domniei sale generalul?! Scuzaţi-mă, nu le pot purta. (cu mare teamă) Cizmele domniei sale generalul… Imposibil…

SIYEN

— Încălţaţi-le, dragul meu, eu vi le dau, încălţaţi-le.

FUNCŢIONARUL

— (spaima îl face să vorbească aiurea) Cizmele domniei sale generalul… să le încalţ eu?! Pe generalul domniei lor cizmele?! Peste poate ce! Pe generalul cizmelor domniei sale? Imposibil…

SIYEN

— Ce vedeţi atât de înspăimântător în asta?

FUNCŢIONARUL

— Chiar dumneavoastră, adineauri, aţi spus: tare ca

dinamita… Mie mi-e frică de generali… (renunţă să continue) Mi-e frică, na…

SIYEN

— Eu vi le dăruiesc.

FUNCŢIONARUL

— Dar dacă generalul le vede în picioarele mele?

SIYEN

— Generalul a murit.

FUNCŢIONARUL

— Fie şi aşa, tot se pot vedea… la vede altcineva care le cunoaşte…

SIYEN

— Generalul a murit de mult… acum 23 de ani.

FUNCŢIONARUL

— Mi-e frică…

SIYEN

— Nu vă temeţi, haide, puneţi-le, încălţaţi-le!

FUNCŢIONARUL

— (se întoarce cu spatele şi-şi scoate pantofii scâlciaţi.) Nu aduc deloc a a cizme vechi de 23 de ani. Sunt nou-nouţe. (încalţă o singură cizmă, vârându-şi pantalonul în carâmb). Celălalt picior rămâne numai în ciorap

SIYEN

— Exact. Şi ştiţi de ce? De 23 de ani, în fiecare săptămână le curăţ de praf, le dau cu cremă, le lustruiesc… de aceea sunt ca noi. Cum e? Vi se potrivesc?

FUNCŢIONARUL

— Puţin cam…

SIYEN

— Vă strâng?

FUNCŢIONARUL

— Nu mă strâng, dimpotrivă, sunt prea mari… Şi cât de tari sunt!

SIYEN

— Tari! şi generalul era tare!

FUNCŢIONARUL

— (din nou cu teamă) Lăsaţi-l acum pe general… tutunul îi era tare, cizmele tari, el tare… Mă bat…

SIYEN

— Sunt tari… pentru că au stat nefolosite, s-au uscat, de aia… dar se înmoaie, se deschid din ce în ce…

FUNCŢIONARUL

— (încălţând şi cealaltă cizmă) Da, da, se mai înmoaie niţel cizma, se mai dă după ea şi piciorul… e mult până se deprind împreună. N-am cuvinte să vă mulţumesc. (cizmele îi sunt mari) Poate că-s un pic cam mari, dar…

SIYEN

— Nu, nuuu… nu-s mari deloc. Exact cum trebuie… pe măsura dumneavoastră…

FUNCŢIONARUL

— (pozează, dându-şi aere) Întotdeauna mi-a stat bine cu cizme.

SIYEN

— Aţi mai purtat şi altă dată?

FUNCŢIONARUL

— Nuuu, voiam să spun că dacă aş fi purtat… dacă aş fi purtat, mi-ar fi stat bine. Oricât v-aş mulţumi e prea puţin… Ei, de-acum, cu permisiunea dumneavoastră să mă uit la soba de

bucătărie şi să…

SIYEN

— (alarmată de posibila plecare a Funcţionarului, se preface că brusc şi-a amintit ceva) A! Da, era să uit… micul dejun… nimic nu e mai binevenit decât micul dejun… Nici eu încă n-am pus nimic în gură de dimineaţă – să luăm împreună micul dejun. A, să nu care cumva să mă refuzaţi că zău mă supăr… nu-i niciun deranj, dragul meu domn, niciun deranj! La bucătărie totul e gata, până şi ceaiul e pe foc… Dau o fugă şi-l aduc imediat.

(Siyen iese în grabă târându-şi piciorul. Funcţionarul ia iute de pe jos pantofii cei vechi şi îi vâră în servietă. Cu ochii la cizme, îşi duce mâinile la spate şi merge ţanţoş. Pozează. Se priveşte în oglindă dându-şi aere. Fluieră bine dispus. Siyen intră cu o tavă pe care se află cele trebuincioase unui mic dejun în doi)

SIYEN

— Iatăăă… totul e gata. Pune tava pe masă) Poftiţi. Haideţi, serviţi-vă. (vine lângă Funcţionar. Cu cochetărie) Zău că mă supăr… măcar câteva înghiţituri.

(Funcţionarul, jenat, merge la masă şi se aşază pe un scaun. Siyen toarnă în pahare ceai din ceainic. Se aşază vizavi de el. De afară se aude un zgomot. Cineva deschide uşa de la intrare, care se aude scârţâind. Zgomot precipitat de paşi. Amândoi trag cu urechea. Funcţionarul e foarte înspăimântat.)

SIYEN

— Vai de mine!

FUNCŢIONARUL

— (tremurând de spaimă) Nu cumva… a venit domnia sa

generalul cizmă? (Încearcă să-şi scoată cizmele din picioare, fără să reuşească însă. Se zbuciumă cu mişcări dezordonate.) Eu nu le-am vrut… n-am vrut cizmele… m-aţi silit să le încalţ… generalul domniei lor cizmele… şi ce-o să urmeze acum?

DIHA

— (de afară) Doamnă Siyeeen! Doamnă Siyen!

SIYEN

— (repede încuie uşa camerei, cu cheia care era în broască. În şoaptă către Funcţionar) Iute, băgaţi-vă sub divanul ăsta! Iute! Hai, ascundeţi-vă! (în timp ce Diha se căzneşte, de afară, să deschidă uşa, Siyen îl împinge pe Funcţionar sub divan)

FUNCŢIONARUL

— (şopteşte cu teamă) A venit generalul?

SIYEN

— (în şoaptă) Ce general, dragul meu domn?!… intraţi dedesubt, vă zic.

DIHA

— (încercând să deschidă uşa) Siyen! Deschide uşa, drăguţă.

FUNCŢIONARUL

— De ce, doamnă? Vă rog, lăsaţi-mă să plec.

SIYEN

— Ssst!… uitasem să vă spun. Eu trăiesc singură. A venit vecina mea şi dacă vă vede aici… E o femeie grozav de bârfitoare şi… (în timp ce se adresează lui Diha, îl vâra de-a cu sila pe Funcţionar sub divan) Un minut! Aşteaptă, aşteaptă, doamnă Diha! Îţi deschid imediat. (către Funcţionar) Haide, haide. (Funcţionarul intră sub divan, de unde i se văd cizmele)

DIHA

— (de afară) Ce-i dragă? Nu cumva?! A venit?! E înăuntru? Ah Doamne! Te-a sugrumat?! De ce nu mi-ai spus şi mie? Povesteşte-mi cum te-a sugrumat… ah mor de curiozitate…

SIYEN

— (strigă) Nu-i nimic, nimic… Îţi deschid îndată. (Deschide uşa. Intră Diha)

DIHA

— (Dă buzna ca şi cum ar vrea să surprindă pe cineva. Vorbeşte în timp ce se vântură prin încăpere căutând peste tot) Ah, îmi venise inima-n gât… mi-a fost atât de frică… când am auzit, de aici, un ţipăt… şi încă de două ori…

SIYEN

— Ţi-am că nu-i nimic.

DIHA

— Într-adevăr nimic? N-a venit? Dar al doilea ţipăt? Cum l-am auzit pe al doilea, mi-am şi zis: „Gata, a venit individul şi o sugrumă pe biata, pe draga mea prietenă”… bine că aveam la mine cheia de la intrare în apartament.

SIYEN

— (furioasă şi batjocoritoare) Daaa, bine că ai luat-o…

DIHA

— Un timp am ascultat cu urechea lipită de perete. Cum am mai alergat!… Nici nu poţi să-ţi închipui… Şi mai ales că am găsit uşa încuiată. (nu o crede pe Siyen. Vorbind, răscoleşte peste tot, bănuitoare) Bine, individul ăsta a venit şi nu te-a sugrumat… Atunci, de ce ai încuiat uşa?

SIYEN

— Fiindcă… A! Îmi schimbam lenjeria… nu-mi aniversez

azi, 50 de ani de la căsătorie? Am încuiat… să nu cumva, cineva… (Sună telefonul. Siyen se duce la telefon, ridică receptorul şi vorbeşte) Alooo… Da… Aaa, tu eşti? (acoperă receptorul cu mâna dreaptă. Către Diha) Fiul meu… (la telefon) Sunt bine, băiatule, mulţumesc. Tu cum o duci? Ce bine ai făcut că mi-ai telefonat! Ştii, azi e o zi deosebită. De ce? Îţi spun. Ascultă: azi se împlinesc 50 de ani de la căsătoria mea cu tatăl tău… Daaa! (pentru că Diha, bănuitoare, caută în continuare prin cameră, să nu-l observe pe bărbatul de sub divan, în timp ce vorbeşte la telefon se mişcă în colo şi încoace, tăindu-i drumul lui Diha şi încercând s-o împiedice să se îndrepte spre divan) Cine? Cine spui? Funcţionarul de la gaze? Da, a venit, e aici… (imediat îşi dă seama de gafă şi încearcă s-o dreagă) Ce funcţionar de la gaze, dragă! Da' de unde! Cum să fie aici?! Prin „aici" am înţeles în oraş… doar scrie în gazete… Ce, dragă? Nu, nu… Da, se zice că ar fi un criminal. (trece în faţa lui Diha atât cât îi permite firul telefonic) Da, le sugrumă… ce să caute la mine funcţionarul de la gaze, dragă?… La mine nu e… Nu-ţi face griji… uşa de la intrare? Am încuiat-o şi am pus şi zăvorul. Da, şi lanţul… N-ai teamă! Radioul? Acum anunţă iar? Bine îl deschid. Mersi. La revedere, fiule. (închide telefonul) Din nou se vorbeşte la radio.

DIHA

— (deschide aparatul) Despre funcţionarul de la gaze?

SIYEN

— Nu-l mai deschide, m-am săturat de povestea asta!

RADIOUL

— „Stimaţi ascultători! Vă prezentăm ultimele informaţii în legătură cu acest caz: în atenţia stimaţilor noştri concetăţeni!

Poliţia e pe urmele ucigaşului de femei care, de două săptămâni, săvârşeşte o crimă după alta. Bestia, care se află acum la a zecea sa victimă, se dă drept funcţionar de la gaze şi sub pretextul că ar verifica soba de la bucătărie şi contoarul, intră prin case şi dacă dă de o femeie singură, o sugrumă după ce o necinsteşte”…

(în timp ce la radio continuă anunţul, Funcţionarul de sub divan înţelege, în sfârşit, situaţia în care se află, cuprins de frică, şi-a scos capul de sub divan, căutând un prilej să fugă pe uşă. Când îl vede cu capul afară, Siyen pe de-o parte îşi înteţeşte naveta prin faţa lui Diha, pe de altă parte, împinge cu piciorul înapoi sub divan, de câteva ori, capul funcţionarului. Acesta e nevoit să se retragă sub divan)

RADIOUL

— „Ca măsuri de prevedere, avertizăm femeile să nu rămână singure în casă, iar cele constrânse să trăiască singure să încuie uşile dinspre stradă, şi în plus să pună zăvoare şi foraibăre; să nu dea drumul în casă atunci când sunt singure, nici unui funcţionar de la gaze”. (începe muzica, Diha închide radioul)

DIHA

— Văd sub divan nişte cizme.

SIYEN

— Sunt cizmele răposatului meu soţ… cizmele generalului.

DIHA

— Deci funcţionarul de la gaze n-a venit…

SIYEN

— Nu, n-a venit… dar la tine?

DIHA

— Nici la mine… Sugrumă într-una femeile… Uite şi tu câte se mai spun la radio…

SIYEN

— Ei, lasă că pe lumea asta sunt o groază care merită sugrumate, ştii şi tu… Nu?

DIHA

— Da, sunt femei şi femei… unele bune de sugrumat, altele nu…

SIYEN

— Dar dacă stai frumuşel şi nu scoţi o vorbă, omul de ce să te sugrume, nu-i aşa? Doar are şi el inimă, are şi el conştiinţă… (tăcere) Tu, probabil, ţi-ai lăsat treburile tale pentru mine…

DIHA

— Da, e adevărat…

SIYEN

— Dacă vrei, te poţi duce. Isprăveşti ce ai de făcut şi… pe urmă vii… Eu, până atunci, mai strâng prin casă… Apoi…

DIHA

— Vom sărbători aniversarea căsătoriei tale. Bine, plec. (în drum spre uşă vede tava de pe masă cu micul dejun pentru 2 persoane şi cele 2 pahare cu ceai: devine bănuitoare. Se opreşte.) Da' asta ce-i? Ai pregătit prânzişorul pentru 2 persoane… şi două pahare pline cu ceai… Aşteptai pe cineva?

SIYEN

— Nu, dragă, pe cine să aştept eu?! (brusc) A! Era cât pe-aci să uit: pe tine aveam de gând să te invit la micul dejun. La ţanc ai picat… uite, îţi şi turnasem ceaiul… hai, stai să mâncăm ceva şi apoi te du…

DIHA

— (şade) Nici eu n-am luat încă nimic de dimineaţă.

SIYEN

— Nu cumva s-a răcit ceaiul?

DIHA

— (luând paharul în mână) Nuuu, e numai bun…

(vorbesc în timp ce servesc micul dejun)

SIYEN

— Azi mă simt uşoară ca un fulg. Nu ştiu de ce, în suflet am o bucurie, o bucurie…

DIHA

— Ce te miri?! Motivul e limpede: îţi sărbătoreşti o jumătate de veac de la căsătorie, de aceea…

SIYEN

— (uitându-se la portretul generalului) Cum de am rezistat atâta?

DIHA

— Doar mariajul tău nu a durat 50 de ani!

SIYEN

— Cum n-a durat?! Generalul a murit, dar certurile nu ne-au lipsit. În fiecare zi ne-am certat, vreme de 50 de ani bătuţi pe muchie.

DIHA

— De aceea eşti uşoară ca fulgul.

SIYEN

— (privindu-şi fotografia) Ce ciudat! Încă mă mai cred la vârsta din poza asta… la 18 ani.

DIHA

— Să ştii că şi eu, mă simt la fel… parcă aş avea 21 de ani.

SIYEN

— Nuuu, tu ai împlinit deja 23…

DIHA

— De ce?

SIYEN

— Ei, doar tu eşti cu 5 ani mai mare decât mine şi dacă eu am 18…

DIHA

— 21,23… totuna… voiam să spun că sufletul mi-e tânăr.

SIYEN

— Sufletele ne sunt tinere, dar cum arătăm? Mă uit la poza asta a mea şi…

DIHA

— (se uită la fotografia lui Siyen) Şi? Nu te-ai schimbat deloc… eşti absolut la fel… aceleaşi sprâncene, aceiaşi ochi… aceeaşi gură, acelaşi nas…

SIYEN

— Ştiu şi eu!

DIHA

— Arată oricui poza asta şi-şi va da imediat seama că tu eşti… Cine-i frumos, frumos rămâne toată viaţa. Prefăcându-se că şi-ar fu adus deodată aminte) A! Chiar era să uit! După ce am plecat de la tine…

SIYEN

— (batjocoritor) Iarăşi a venit poştaşul?

DIHA

— Da, cum de-ai ghicit?

SIYEN

— (batjocoritor) Mereu se întâmplă aşa…

DIHA

— (Iritată) Adică ce vrei să zici?

SIYEN

— Ori de câte ori spui că semăn cu fotografia mea de altă dată… (se opreşte)

DIHA

— (furioasă) Da, spune!

SIYEN

— Zici că poştaşul ţi-a adus o scrisoare, o nouă scrisoare de amor… Cu siguranţă că l-ai refuzat! (imitând-o pe Diha) L-am refuzat…

DIHA

— Adică tu acuma crezi că mint?

SIYEN

— Ce anume?

DIHA

— Că l-am refuzat… (ca şi când ar auzi ceva extrem de amuzant, Siyen râde în hohote) Ce ai? De ce râzi aşa?

SIYEN

— Ei, Doamne, pentru că nu există numeni care să-ţi trimită scrisori de dragoste, pentru că poştaşul nu ţi-a adus nicio scrisoare ca să poţi refuza pe cineva… faimoasele tale scrisori de dragoste sunt luate din cărţi. Le-am citit de cel puţi 100 de ori dintr-o carte anume… Parcă eu n-aş şti că le-ai copiat din volumul „Scrisori de dragoste” ca să te prefaci pe urmă că ţi-ar fi fost trimise ţie… Dar n-am vrut să le jignesc.

DIHA

— Nu-i deloc aşa! Minţi!

SIYEN

— Mint? Bine atunci. (scoate din sertarul consolei cartea.

O răsfoieşte. Citeşte) Iată! Am găsit!” Scrisori de dragoste” pagina 45”. Exemplu de scrisoare de dragoste pe care să o scrieţi unei doamne culte pe care aţi întâlnit-o la o reuniune: „îngerul meu! Nădăjduiesc din toată inima că veţi ierta prea plecatului dumneavoastră serv modul în care vi s-a adresat la începutul misivei de faţă. Cu permisiunea dumneavoastră îmi iau acum cutezanţa…”

DIHA

— (strigă) Destul!

SIYEN

— (râzând în hohote) Staaai… la pagina 184: „Exemplu de scrisoare de dragoste pe care să o trimiteţi unei doamne întâlnită pe drum, la cinema sau într-un vehicul oarecare, îndrăgostindu-vă de ea la prima vedere: „Sufletul meu! Dându-mi seama imediat, încă din prima clipă în care v-am văzut, că mi se va schimba cursul vieţii, nu mă voi sfii să vă mărturisesc că, în aceeaşi noapte chiar am notat în jurnalul meu, la pagina rezervată zilei respective: destinul mă ademeneşte fără putinţă de scăpare”.

DIHA

— (strigă) Taci! (în timp ce ei îi curg lacrimile, Siyen râde. O vreme rămân aşa.) Şi ce-i cu asta? Parcă cine ştie ce s-a întâmplat… şi eu ştiu că fotografia asta nu-i a ta… (arătând la imaginea femeii de pe perete) Parcă asta-i poza ta?

SIYEN

— (zâmbetul i-a îngheţat pe buze) Dar a cui? Spune, a cui?

DIHA

— (izbucneşte în râs) Hai la mine să-ţi arăt numaidecât a cui e fotografia… a artistei Piya Topi, marea stea de pe

vremuri…

SIYEN

— (strigă) Minciună! Minciună! E poza mea!

DIHA

— (râzând în hohote) Şi casa mea e plină doldora cu reviste vechi de cinema… Am dat de ea răsfoind în cele de acum 50 de ani. O vedetă celebră… exact aceeaşi poză, acelaşi portret… ai tăiat-o dintr-o revistă de cinema, i-ai pus ramă şi geam şi a agăţat-o pe perete… te duci în faţa ei şi oftezi: „ah tinereţe!”… Şi-ţi închipui că eu te cred?!

SIYEN

— (strigă) Taaaci!

DIHA

— Ştiam demult… dar până acum m-am făcut că nu ştiu, n-am vrut să te tulbur…

SIYEN

— Ajunge!

DIHA

— (cu satisfacţie răutăcioasă) Ţi-a plăcut?

SIYEN

— Pleacă de aici! Iute!

DIHA

— Plec, plec… Şi n-am să mai revin, niciodată… N-ai decât să leşini chiarb de-adevăratelea nu doar prefăcut, că eu tot n-o să-ţi mai calc prin casă. Să vină funcţionarul de la gaze şi să te sugrume, că eu tot n-am să mai pun piciorul aici.

SIYEN

— Ei, şi? Să mă sugrume! Nu-i treaba ta…

DIHA

— (plecând) Dacă vine, să-mi baţi numaidecât în perete, nu uita.

(Diha iese. Siyen se prăbuşeşte pe masă şi plânge. În timp ce Funcţionarul de la gaze se căzneşte de sub divan, pantalonii i se lasă în jos de talie, până la fese. În sfârşit, reuşeşte. Se ridică, şchiopătând, se duce la Siyen, care plânge)

FUNCŢIONARUL

— (sfios) Doamnă, doamnă… stimată doamnă… nu vă necăjiţi degeaba… nu plângeţi dragă doamnă… după mine femeia aceea n-are dreptate… nu-i adevărat ce a spus… eu mă pricep foarte bine la fotografii. Eu sunt consultat întotdeauna când e vorba să se ştie dacă o fotografie seamănă sau nu cu persoana în chestiune. Poza asta-i a dumneavoastră… vă seamănă grozav… jur… (se aşază pe scaun, încercând să-şi scoată cizmele) Eu… eu plec, doamnă. (tuşeşte, geme şi oftează)

SIYEN

— (îşi înalţă capul, cu ochii umezi) Dar pentru ce? De ce să plecaţi? N-am apucat să vă tratez cu nimic…

FUNCŢIONARUL

— Cum aş putea să mai rămân, doamnă? Am auzit ce a spus adineauri la radio.

SIYEN

— Acum aţi auzit pentru prima oară?

FUNCŢIONARUL

— Da, pentru prima oară.

SIYEN

— Dar, de o săptămână se transmite zilnic de câteva ori. Scrie şi la gazete.

FUNCŢIONARUL

— Mi-e şi ruşine să spun, dar acasă n-am radio. Nu cumpăr nici ziare… n-am auzit de la nimeni. (Şi-a scos cizmele. Se ridică un pic, numai în ciorapi) Ei, eu plec. Am să verific altă dată contoarul. (tuşeşte)

SIYEN

— (îi taie calea) pentru nimic în lume n-am să vă las în halul ăsta!… Cum aş putea pe un frig atât de mare…

FUNCŢIONARUL

— Dar e cald afară, doamnă…

SIYEN

— Bine, atunci cum aş putea să vă las pe o căldură ca asta!… o clipă, o clipă. (scoate din garderob umeraşul cu picior pe care se află hainele generalului) Haide, îmbrăcaţi-le… (fără să ia în seamă împotrivirea lui, îi trage de pe el haina veche) E uniformă de general, dar model vechi, nu mai e interzis s-o porţi. Luaţi-o, îmbrăcaţi-o… (îl îmbracă pe Funcţionar cu vestonul generalului) Dacă vreţi vă dau şi un palton civil, să-l puneţi deasupra. (ia de pe umeraş şi pantalonii bufanţi de general, cu lampas roşu) Ia să vedem, hai, luaţi-i şi pe ăştia. (îi întinde pantalonii) Îmbrăcaţii, dragă, îmbrăcaţii… sunt ai dumneavoastră de-acum. (funcţionarul se întoarce cu spatele la Siyen. Încearcă să-şi pună pantalonii generalului peste pantalonii lui) Nuu, aşa nu se poate… scoateţi-i pe ceilalţi, îi scoateţi şi vi-i puneţi pe ăştia. (se întoarce cu spatele la Funcţionar) Nu vă sfiiţi dragă, nu vă sfiiţi, îmbrăcaţi-i liniştit. Vă ţin cald la picioare, vă fac bine la sciatică.

(privind-o cu coada ochiului, ca nu cumva să se uite la el, Funcţionarul îşi scoate pantalonii şi-i îmbracă pe cei ai

generalului)

FUNCŢIONARUL

— I-am pus.

SIYEN

— Acum, cizmele. (în timp ce funcţionarul încalţă cizmele) Gata… s-a terminat… ia staţi aşa, în faţa mea. (Funcţionarul pare un pitic, pierdut în hainele şi cizmele mult prea mari pentru el. Mânecile vestonului îi depăşesc cu mult lungimea mâinilor, vestonul e lung ca un palton) Vai, Doamne, ce extraordinar se potrivesc pe măsura dumneavoastră! Vă vin ca turnate! De comandă să fi fost şi nu vi s-ar potrivit aşa de bine. Şi ce grozav vă stă!

FUNCŢIONARUL

— Chiar, îmi stă bine?

SIYEN

— Şi încă cum! (Funcţionarul tuşeşte încontinuu) Leit bărbatul meu, dar leit… mai mare asemănare nici că se poate… şi dacă mai şi tuşiţi, leit-poleit generalul… şedeţi aici, şedeţi… (Funcţionarul se aşază oftând) Acum să vă aduc şi siropul de tuse… (ia de pe consolă sticla de vin şi îi scoate eticheta pe furiş. Pune sticla pe masă şi aduce 2 pahare) Gata. Iată siropul contra sciaticei. (toarnă vin în cele două pahare)

FUNCŢIONARUL

— Sirop contra sciaticei? Adineauri aţi spus că-i sirop împotriva tusei.

SIYEN

— Aşa zisesem?! Siropul ăsta-i bun şi la tuse şi la sciatică, e bun la orice… Şi eu sufăr de sciatică, bem amândoi…

FUNCŢIONARUL

— Mă doare capul, doamnă, pesemne c-am răcit…

SIYEN

— Face bine şi la asta. (îşi ridică paharul) Haide, să bem! (Funcţionarul bea jumătate din vinul din pahar) Nuuu, tot, tot!… Până la fund. Dacă nu-l beţi pe tot nu-şi face efectul. (golesc amândoi paharele. Siyen le umple din nou) Pipă?

FUNCŢIONARUL

— Eh, să fumez şi-o pipă! (Siyen îi dă pipa)

SIYEN

— (aprinzându-i pipa) Mai cu seamă acuma, ce bine-i semănaţi! Un adevărat general.

FUNCŢIONARUL

— (se scoală, îşi îndepărtează picioarele, şi le arcuieşte, pozează) Îi semăn, aşa-i?

SIYEN

— (ridică paharul) Nespus. Dar să mai bem…

FUNCŢIONARUL

— (se aşază) Mi se cam învârteşte capul…

SIYEN

— Minunat! Înseamnă că doctoria îşi face efectul. Până la fund… (beau. Siyen umple din nou paharele)

FUNCŢIONARUL

— Iertaţi-mă, ale cui sunt hainele astea?

SIYEN

— Care haine?

FUNCŢIONARUL

— De pe mine…

SIYEN

— (începe să se ameţească. Râde) De vreme ce sunt pe

dumneavoastră, sunt ale dumneavoastră…

FUNCŢIONARUL

— Aşa este. Dar înaintea mea, ale cui au fost?

SIYEN

— Ale bărbatului meu.

FUNCŢIONARUL

— Sunteţi măritată. (Siyen suspină adânc) Vai, vai…

SIYEN

— Daaa… 23 de ani s-au împlinit de la moartea bărbatului meu. De atunci, sunt mereu singură… aţi priceput? Singură… sunt singură. Adică cu trăiesc singură în casa asta.

FUNCŢIONARUL

— Înţeleg, înţeleg.

SIYEN

— Nu păreţi deloc să fi înţeles…

FUNCŢIONARUL

— Ba da, am înţeles.

SIYEN

— Dac-aţi înţeles, e bine… Sunt singură în casa asta. Nu vine nimeni aici, n-aveţi de ce să vă fie frică… şi nici de ce să vă sfiiţi… apoi… ce spuneam? A, da, n-am nici copii. În regulă? (ridică paharul) Haide… să bem. (Funcţionarul ridică paharul. Golesc amândoi paharele) Acum, când mă uit la dumneavoastră, parcă-l văd pe soţul meu. Atât de mult îi semănaţi… de fapt, dumneavoastră trebuie să fi fost general.

FUNCŢIONARUL

— (s-a îmbătat. Se uită în oglindă, clătinându-se) Trebuie să fi fost… eu am din născare ceva de general în mine… Şi în sângele meu urlă generalul… (merge clătinat) Dac-aţi observat,

e clar şi după felul în care calc. (merge ţeapăn, cu paşi apăsaţi) Priviţi, eu merg generăleşte…

SIYEN

— (aplaudă) Bravooo… dar chiar zău, nu-i nicio diferenţă… încă de la prima ochire mi-am zis: bărbatul ăsta are stofă de general, doar uniforma-i lipseşte. În armată ce grad aveaţi?

FUNCŢIONARUL

— Nu m-au lăsat să fac armata…

SIYEN

— De ce?

FUNCŢIONARUL

— Pură invidie. M-au reformat din gelozie. Nu mai mult, o săptămână, 7 zilişoare să fi avut şi eu la îndemână ca să fiu şi eu general…

SIYEN

— Ce s-ar fi întâmplat atunci?

FUNCŢIONARUL

— Aaah! 7 zilişoare… aş fi cucerit tot nordul, sudul, răsăritul, apusul… dar nu m-au făcut general…

SIYEN

— N-are rost să vă necăjiţi. În schimb, mi-aţi cucerit mie inima…

FUNCŢIONARUL

— E mai important.

SIYEN

— A, ce spuneam… da… eu în casa asta trăiesc de una singură. Şi nici nu dă nimeni pe aici… şi bărbatul meu a murit acum 23 de ani…

FUNCŢIONARUL

— Ştiu, ştiu şi n-aveţi nici copii… dar…

SIYEN

— Ce-i? Sunteţi însurat?

FUNCŢIONARUL

— Da… şi am o nevastă rea… şi foc de geloasă… (ce-o fi având de mă gelozeşte, nu ştiu… ce-a mai rămas la mine de gelozit?!

SIYEN

— Vai, dar nu-i deloc aşa! Cum puteţi să spuneţi una ca asta?… vă ponegriţi singur… (umple paharele) Să bem!

FUNCŢIONARUL

— Să bem!

(ridică paharele, ciocnesc apoi beau)

SIYEN

— Cum vă simţiţi acum?

FUNCŢIONARUL

— Foarte bine, doctoria mi-a făcut foarte bine. (tuşeşte) Încă mai tuşesc dar altfel, nu ca înainte.

SIYEN

— E clar… A, asta voiam să spun… alăturea e o vecină, dar stă prost cu auzul, imposibil să-şi dea seama de ceva… nu vă sfiiţi!

FUNCŢIONARUL

— (fălos) De cine m-aş sfii? N-are decât să poftească dacă vrea!

(amândoi sunt foarte băuţi)

SIYEN

— Deci, nevasta dumitale…

FUNCŢIONARUL

— Lăsaţi-o pe nevastă-mea… când îmi aduc aminte de ea… (se uită la sticla cu vin) Doctoria s-a isprăvit.

SIYEN

— Mai am, mai am încă destulă. (aduce din consolă încă o sticlă de vin. Toarnă în pahare) Prin urmare…

FUNCŢIONARUL

— Prin urmare, ce…?!

SIYEN

— În tot cazul, vă iubiţi nevasta?

FUNCŢIONARUL

— Cum adică?

SIYEN

— Mult?

FUNCŢIONARUL

— De unde să ştiu eu?!

SIYEN

— În aceeaşi cameră?

FUNCŢIONARUL

— Ce în aceeaşi cameră?

SIYEN

— Vă culcaţi?

FUNCŢIONARUL

— Bineînţeles…

SIYEN

— (mâhnită şi geloasă) Deci dormiţi în aceeaşi cameră!…

FUNCŢIONARUL

— Cum altfel să ne culcăm, doamnă? Noi stăm într-o casă zidită peste noapte, o singură odaie şi-o privată… aşa că dormim

împreună în aceeaşi odaie până la moarte.

SIYEN

— (cu gelozie) Pe aceeaşi pernă…

FUNCŢIONARUL

— Da.

SIYEN

— (roasă de gelozie, plângăreaţă) Şi mai zice şi da…

FUNCŢIONARUL

— Ce altceva aş putea să zic, doamnă? Când avem cu totul şi cu totul o singură cameră şi cu totul şi cu totul o singură pernă… Daţ-o în colo pe nevastă-mea… Cum se vorbeşte de ea, gata… mă apucă dracii… haide, să bem măcar…

SIYEN

— Să bem… (ridică paharele şi ciocnesc) Noroc!

FUNCŢIONARUL

— În sănătatea dumneavoastră… până la fund…

SIYEN

— În casele prin care mergeţi, cine ştie ce femei… (se abţine)

FUNCŢIONARUL

— Ce-i cu femeile alea?

SIYEN

— Ce femei aţi văzut…

FUNCŢIONARUL

— Femei?! Nici nu mă uit la ele…

SIYEN

— (cochet) Dumneavoastră? Haida de Nu-mi spuneţi mie poveşti… se cunoaşte după ochi ce bărbat iubăreţ sunteţi… Ce priviri, ce priviri!…

FUNCŢIONARUL

— (izbucneşte dintr-odată-n râs) Sunt miop, de-aia.

SIYEN

Dar eu mi-am dat seama dintr-o ochire… Ah, parcă nu aceţi şi dumneavoastră parte din tagma bărbaţilor!

FUNCŢIONARUL

— (râzând) Noi, bărbaţii…

SIYEN

— Voi sunteţi în stare să omorâţi omul, zău aşa! Cine ştie câte femei aţi fi omorât şi dumneavoastră până acum…

FUNCŢIONARUL

— (râzând, batjocoritor) Ohohooo, atâtea, că nici să le ţin socoteala nu mai pot… (de râs începe să tuşească, sufocându-se) Spinarea… mă doare spatele…

SIYEN

Vai, vai… aveţi un junghi în spinare. Numai din răceală vi se trage. Cu siguranţă c-aţi răcit… (se ridică neliniştită) Imediat vă pun nişte ventuze… acuşica… Şi generalului, cum răcea, îi puneam ventuze… (îl ia de mână pe Funcţionar şi îl ridică de pe scaun. Amândoi sunt beţi, se clatină pe picioare. O vreme se ţin unul de celălalt, împleticindu-se ca şi cum ar dansa. Apoi Siyen în aşază pe Funcţionar pe divan.) Dezbrăcaţi-vă, dezbrăcaţi-vă!

FUNCŢIONARUL

— Poftim?!

SIYEN

— Dezbrăcaţi-vă! Eu aduc ventuzele…

FUNCŢIONARUL

— Să mă dezbrac?!

SIYEN

— Fireşte… cum aş putea să vi le pun fără să vă dezbrăcaţi?

FUNCŢIONARUL

— Altfel nu se poate?

SIYEN

— Hai, scoateţi-le, scoateţi-le… (aproape silindu-l) Pe toate, pe toate…

FUNCŢIONARUL

— (se gâdilă) Vai… nu mă atingeţi… le scot eu singur… încetaţi, doamnă… sunt tare gâdilicios din fire…

(Siyen îl culcă pe spate, după ce i-a scos haina şi cămaşa. Chiar atunci, de afară se aude descuindu-se o uşă, apoi un scârţâit şi paşi zgomotoşi)

SIYEN

— Să nu cumva să faci vreo mişcare. (îl acoperă cu o cuvertură pe care o netezeşte şi peste ea aranjează perne fantezi) Iar vine femeia aia… Bagă de seamă, pentru nimica în lume să nu te mişti! (pe când Siyen se duce să încuie uşa camerei, Diha intră brusc)

DIHA

— A venit?

SIYEN

— Cine?

DIHA

— Ei, cine să vină dragă? El…

SIYEN

— N-a dat nimeni pe aici.

DIHA

— Am auzit hohote de râs…

SIYEN

— Aiurea! Am râs de una singură, amintindu-mi de zilele de odinioară.

DIHA

— Dar am auzit voce de bărbat.

SIYEN

— Nu, dragă, ţi s-a părut numai… şi apoi, drăguţă parcă era vorba că nu mai pui niciodată piciorul în casa mea…

DIHA

— N-am putut rezista să te las singură… dacă nu ne-om ajuta între noi…

(sub cuvertură Funcţionarul se mişcă şi tuşeşte. Ca să-i acopere tusea, Siyen începe şi ea să tuşească. Tuşeşte şi râde totodată. Deschide radioul, e agitată. La radio se transmite muzică)

DIHA

— (vede 2 pahare cu vin) Dar asta ce-i? Bei vin?

SIYEN

— (beată) Şi ce dacă beau?

DIHA

— Nu trebuia să bem împreună, când îţi sărbătoream căsătoria?

SIYEN

— Eu am început s-o sărbătoresc mai devreme…

DIHA

— 2 pahare şi în ele vin… Bei deodată din două pahare?!

SIYEN

— Da… tu însăţi ştii prea bine ce înseamnă singurătatea.

DIHA

— (Bănuitoare) Hâmmm…

SIYEN

— Un pahar pentru mine, unul pentru general… (jucând ceea ce spune) Trec aici şi sunt Siyen… Închin paharul: „În sănătatea matale, generale”… (trece pe scaunul de vizavi. Ridică paharul. Imitând vocea generalului)” În sănătatea ta iubito”… (ciocneşte paharele pe care le ţine ce fiecare în câte o mână) Uite aşa… singurătate, nebunie… Parcă tu, nu te prinzi în jocul ăsta? (în acest timp, când Diha se duce spre divan, ca să se aşeze, Siyen sare grăbită, fără să reuşească, datorită parezei, să o împiedice să se aşeze) Nu, nu acolo… nu sta acolo!

(Diha s-a aşezat totuşi pe divan. Ca să scape de greutatea ei, Funcţionarul sare speriat)

DIHA

— (cu un strigăt de spaimă) De unde a mai apărut şi ăsta? Vai Doamne, ce-mi văd ochii?

SIYEN

— Adică ce? Ce vezi?

DIHA

— Un bărbat gol-goluţ!

SIYEN

— Nici nu e gol-goluţ… Din sus de mijloc e gol, din jos de mijloc e îmbrăcat… (Funcţionarului) Arătaţi-i, ca să mă creadă, partea de la brâu în jos…

DIHA

— Cine-i bărbatul ăsta Siyen?

SIYEN

— Generalul…

(ca să se acopere, ia iute vestonul generalului)

DIHA

— Cine sunteţi dumneavoastră?

FUNCŢIONARUL

— (se bâlbâie) Generalul… de la gaze…

SIYEN

— Nu ţi-am spus eu?

DIHA

— Aşaaa! Care va să zică el era! (către Funcţionar) Aşadar aţi venit? (lui Siyen) Zici că era generalul?

SIYEN

— Da, generalul… generalul de la gaze…

DIHA

— (ia gazeta în mână şi se aşază pe fotoliu. Uitându-se la fotografia asasinului, când la Funcţionar) Semănaţi nemaipomenit.

FUNCŢIONARUL

— Cu cine?

DIHA

— Cu funcţionarul de la gaze…

FUNCŢIONARUL

— Cred şi eu, doamnă… de 48 de ani numai meseria asta o fac, funcţionar la gaze… Cu cine să semăn dacă nu cu mine? Doar n-o să semăn a preşedinte de republică… pe mine, cum mă vede cineva, îşi dă seama numaidecât că-s funcţionar la gaze, chiar gol de-aş fi…

DIHA

— Merg să anunţ… acum imediat… (se ridică)

SIYEN

— (îi taie calea) N-ai să faci una ca asta, Diha… nu-i demn

de tine…

DIHA

— Parcă ziceai că nu venise… mă duc să anunţ…

SIYEN

— N-am hotărât noi două să ne purtăm cu blândeţe, să-l lăsăm să facă ce-o vrea el?

DIHA

— Dar tu nu trebuia să mă chemi şi pe mine…

SIYEN

— Aşa mă şi gândeam, dar n-am avut timp…

DIHA

— Şi dacă te sugruma? Nu ţi-e teamă?

SIYEN

— N-are decât să mă sugrume… Oricum, tot o să murim odată şi odată…

DIHA

— Aici ai dreptate… aşa e mult mai bine… să ne sugrume, dacă asta-i dorinţa lui…

SIYEN

— Bravo, Diha! Acum noi, tustrei suntem una. (către Funcţionar) Nu vă jenaţi, vă rog… doamna Diha e vecina mea…

DIHA

— Nu suntem doar vecine, ci prietene nedespărţite…

SIYEN

— Exact… hai, să bem. Stai, să-ţi dau şi ţie un pahar. (aduce din consolă un pahar şi-l umple cu vin) Aaa! Am isprăvit vinul…

DIHA

— Să aduc eu de acasă?

SIYEN

— Să-l bem întâi pe ăsta…

DIHA

— În sănătatea noastră!

SIYEN

— În sănătatea noastră!

FUNCŢIONARUL

— Până la fund!

DIHA

— E foarte tare. Te ameţeşte pe loc.

SIYEN

— N-are decât! Uite, noi, înainte de a veni tu, am dat gata nu mai puţin de două sticle.

FUNCŢIONARUL

— Să ne ameţească! Face bine la sciatică şi la tuse şi la dureri de cap.

SIYEN

— La toate…

(ciocnesc paharele şi beau)

DIHA

— Eu merg după mâncăruri. Ce de bunătăţi am pregătit în cinstea ta! (iese)

SIYEN

— M-am făcut de ruşine faţă de dumneata, îmi cer mii de scuze…

FUNCŢIONARUL

— Dar de ce?

SIYEN

— Din cauza ei, a femeii ăsteia.

FUNCŢIONARUL

— Nu pare deloc o fiinţă rea…

SIYEN

— (geloasă) Cum adică nu e rea?

FUNCŢIONARUL

— Adică…

SIYEN

— Voi, bărbaţii, sunteţi tot o apă… da şi eu mi-am dat seama de cum te-am văzut că eşti un fustangiu…

FUNCŢIONARUL

— (foarte flatat râde în hohote)

— Eu fustangiu?… Eu bărbat mort după femei? (se căzneşte să-şi toarne vin! pahar)

SIYEN

— Nu mai e vin. O să aducă acum Diha.

FUNCŢIONARUL

— Fustangiu… fustangiule!… Uite, eu sunt ăla… Un fustangiu…

(în timp ce el râde cu hohote, Diha apare ţinând în mână o plasă în care sunt cratiţe şi 2 sticle de vin. Hohotele Funcţionarului o neliniştesc)

DIHA

— (Lasă plasa alarmată) s-a întâmplat ceva?

SIYEN

— Nuuu… nu s-a întâmplat nimic.

DIHA

— (şopteşte) Era să te sugrume, ori profitând de lipsa mea…

SIYEN

— N-am niciun motiv să-l învinovăţesc…

DIHA

— Dar când am venit prima oară era gol… (către funcţionar) ce făceaţi adineaori pe divan? Eraţi dezbrăcaţi…

(Siyen pune pe masă mâncărurile din plasă şi farfuriile pe care le ia de pe consolă)

FUNCŢIONARUL

— Noi? Ce făceam noi? (către Siyen) Chiar aşa, ce făceam noi adineaori?

DIHA

— Eraţi gol…

FUNCŢIONARUL

— Da, eram goi…

SIYEN

— Nu, numai matale erai dezbrăcat.

FUNCŢIONARUL

— Da, numai eu eram gol… (râde) A! Mi-am adus aminte: mă durea spatele şi… doamna, da-i-ar Domnul sănătate, îmi punea ventuze…

DIHA

— Vi le-a pus?

FUNCŢIONARUL

— Încă n-am apucat. Tocmai începuserăm când ai dat peste noi…

DIHA

— Atunci e bine… eu sunt maestră la ventuze.

SIYEN

— (umple paharele cu vin) Haide, în sănătatea noastră!

DIHA

— În cinstea aniversării căsniciei tale!

FUNCŢIONARUL

— Să bem, să bem…

(ciocnesc paharele şi beau)

DIHA

— Eu parcă v-aş cunoaşte de undeva… da de unde oare?

FUNCŢIONARUL

— Ştiu şi eu?! Să mă tot vântur prin casele oamenilor ţine de meseria mea… asta-i… oi fi venit şi pe la dumneata pe acasă…

DIHA

— Nu, nu aşa… vă cunosc de aproape, foarte de aproape… dar unde şi cum ne-am cunoscut, nu pot să-mi dau seama… de ce nu beţi? (toarnă vin în pahare)

FUNCŢIONARUL

— Să trăiţi! Să bem! Până azi, n-am băut niciodată atât… nici urmă de durerile mele de sciatică.

SIYEN

— În sănătatea matale!

DIHA

— Pentru noi toţi!

(beau)

SIYEN

— Cum te mai simţi?

FUNCŢIONARUL

— Dinamită… bombă…

DIHA

— Şi eu la fel… încet-încet mi se limpezeşte mintea. Aha, gata! Acum mi-aduc aminte. Ştiţi cine sunteţi?

FUNCŢIONARUL

— Nuuu… cine adicătelea aş fi eu?

DIHA

— Spuneam că v-aş cunoaşte, că v-aş cunoaşte de undeva, dar nu ştiam de unde… semănaţi uimitor cu bărbatu-meu.

SIYEN

— Aaa! Ce aiureală…

DIHA

— Ce-i?

SIYEN

— Nu ziceai tu că bărbatul tău era înalt?

DIHA

— Da, aşa-i, vezi bine… (îşi umple singură paharul cu vin şi bea) Ia ridicaţi-vă să-mi dau seama… (Funcţionarul se ridică şi merge ţeapăn) Ei… Uite, e înalt…

SIYEN

— Ce înălţime ai matale?

FUNCŢIONARUL

— (clătinându-se pe picioare) zău… dacă ştiu… 2 ori 3 metri? (se întinde şi arcuindu-se pe vârfuri, caută să se ţină cât mai sus)

SIYEN

— Dar bine, nu-mi spuneai tu că bărbatu-tău era blond?

DIHA

— Exact… da, blond.

SIYEN

— Matale eşti blond, drăguţule?

FUNCŢIONARUL

— Eh… dacă-s privit ca un blond, pot fi şi blond…

SIYEN

— Parcă ziceai că bărbatul tău era gras…

DIHA

— (furioasă) Aaa! Vrei cu tot dinadinsul să mă contrazici. Dacă seamănă, seamănă, cu sau fără voia ta!

SIYEN

— E leit generalul… priveşte portretul generalului şi vezi şi tu cât de bine-i seamănă…

FUNCŢIONARUL

— Da… eu de când mă ştiu, semăn a generat… toţi generalii îmi seamănă mie…

DIHA

— Păi bărbatul tău nu era voinic?

SIYEN

— Are aspectul delicat al soţului meu…

DIHA

— Parcă spuneai că bărbatul tău era înalt…

SIYEN

— E o copie micşorată a lui… (toarnă vin în paharul ei şi al Funcţionarului. Se ridică în picioare şi-i dă acestuia unul din pahare. Ciocnesc şi beau) Totul le e întocmai… până şi culoarea… bălai amândoi…

DIHA

— (se ridică geloasă şi vine lângă ei) Adineauri eraţi gata de ventuze, aşa-i? Hai că-i pun eu ventuze… o să vedeţi voi acuşica măiestrie! (către Siyen) Unde-s ventuzele?

SIYEN

— Uite-le.

DIHA

— Tinctură de iod şi un pic de vată. (Siyen le aduce de pe consolă) Gata… (către Funcţionar) Haide, dumneata culcă-te.

FUNCŢIONARUL

— Da acum nu mai am nimic… mă simt bine… foarte bine… dinamită… bombă…

DIHA

— Culcă-te pe divan, când îţi spun…

SIYEN

— Stai, mai întâi să-i scoatem haina. (Siyen îi scoate vestonul. Diha îl împinge cu mâna, culcându-l cu faţa în jos, pe Funcţionarul care a rămas cu spinarea goală)

DIHA

— Acolo unde pun eu ventuzele, tu dai cu tinctură de iod…

FUNCŢIONARUL

— (când Siyen îi dă cu tinctură de iod pe pielea goală, se gâdilă şi râde) Staţi… uitaţi-vă… mă gâdil… au, lăsaţi-mă… (se zbate) Lăsaţi-mă. (şi Siyen şi Diha încep să râdă împreună cu Funcţionarul) Opriţi-vă, vă rog… îmi vine să leşin… (Siyen i-a tras o cizmă, Diha o alta) Au, vai… mor… nu mă gâdilaţi… vă rog. (În timp ce femeile se căznesc să-i scoată şi pantalonii, Funcţionarul se zbate şi râde până la sufocare) Bine, bine… Lăsaţi-mă că-i scot eu… au… îi scot eu singur…

(Diha se duce la masă, umple paharele cu vin şi le aduce. Siyen pune o pernă la spatele Funcţionarului care de atâta râs are lacrimi în ochi. Diha îi dă un pahar cu vin)

SIYEN

— Să bem…

DIHA

— Noroc! Pentru ziua de azi! (îl gâdilă pe funcţionar, cu

cochetărie ca să-l stimuleze) Haide de acuma… haide…

FUNCŢIONARUL

— (gâdilat în timp ce îşi bea vinul, Funcţionarul, pe neaşteptate, împroaşcă de jur-împrejur cu băutura din gură) Au, nu-mi mai faceţi aşa… zău că mor…

SIYEN

— Sugrumă, în sfârşit… haide sugrumă-mă, dragule…

DIHA

— Omoară-mă… hai omoară-mă odată…

SIYEN

— (dezamăgită) Mincinosule! Şi mai zici că eşti funcţionar la gaze!

FUNCŢIONARUL

— (râzând) Zău că-s funcţionar la gaze.

SIYEN

— Nu te cred, pentru nimica-n lume… dac-ai fi fost funcţionar la gaze, m-ai fi sugrumat demult…

FUNCŢIONARUL

— Au, mă sufoc… opriţi-vă… mă daţi gata… vai! Bine, bine…

(ventuzele cad pe jos. Acum amândouă îl gâdilă. El râzând, se rostogoleşte de pe divan pe jos. Siyen şi Diha se întind lângă el, continuând să-l gâdile)

DIHA

— Da’ haide-odată… te rog, sugrumă-mă un pic.

SIYEN

— Omoară-mă, dragoste haide, omoară-mă!

(în timp ce toţi trei se zvârcolesc pe jos, nu se mai aude glasul Funcţionarului care rămâne ca de plumb)

DIHA

— Haide, dulcele meu… sugrumă odată, dacă tot ţi-e să sugrumi…

SIYEN

— Când ai să ucizi? Omoară-mă, omoară-mă, dragoste! (când vede că Funcţionarul nu se mai gâdilă, se miră. Se apleacă deasupra lui şi îşi pune urechea în dreptul inimii. Îşi înalţă capul şi o priveşte fix pe Diha)

DIHA

— (ia pulsul Funcţionarului) Aaa! (tăcere)

SIYEN

— Cred că a murit!